

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 63.

Wtorek, 7 (19) Marca.

1867 r.

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących: po Świątach uroczystych i Niedziach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą, od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — We wszystkich co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 4.

Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnoszenie do domu, opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach pocztowych w Królestwie i Cesarstwie Rocznie rsr. 9 kop. 20. — Półrocznie rsr. 4 kop. 60. — Kwartalnie rsr. 2 kop. 30. — Miesięcznie kop. 80.

SPIS RZECZY

DZIAŁ URZĘDOWY. — Komisja likwidac. — Bank polski. — Przepisy co do spadłych z etatu urzędników z zarządu generał-policmajstra. — Zarząd dróg komunikacji.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Adres. — Kronika kościelna. — Koncerty. — Prelekcja pr. Lewestama. — Magicy. — Wypadki. — Główne premja pożyczki wewnętrznej 2-jej em. — Dokumenta dyplomatyczne w kwestji wschodniej. — Kwestja serbska; Czarnogórze i Albania. — Anglja. Prawo prawne. — Środki ostrożności. — Świątowanie. — Austrja. Ministerstwo oświecenia. — Ministerstwo ciłitawskie; straty; kwestja morawska; skarb węgierski. — Podróż ministrów. — Kwestja węgierska. — Sprawa chorwacka. — Sejm dalmacki. — Kwestja wschodnia. — Azja. Misje w Chinach. — Francja. Uchwała senatu. — Mowa p. Thiersa. — List ks. Aumale. — Hiszpanja. Wybory; traktaty. — Prusy. Armja. — Turcja. Klęska powstańców. — Ks. Kuza. — Włochy. Wybory. — Garybaldecy. — Korespondencje z Paryża i Neapolu.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Prelekcje publiczne. — P. S. Bellachini, i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

**Warszawa,
dnia 6 (18) Marca.**

Komisja Likwidacyjna o Królestwie Polskiem, podaje do powszechnej wiadomości, iż wynagrodzenia likwidacyjne: w ilości rsr. 7,003 kop. 94, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Ferdynandowi *Grabkowskiemu*, właścicielowi dóbr Brudzów, położonych w Gubernji Kieleckiej, Powiecie Kieleckim, Gminie Radomice, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 16,989 kop. 93, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 4 (16) Marca r. b. Ignacemu *Karśnickiemu*, właścicielowi dóbr Siemkowice, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Wieluńskim, Gminie Siemkowice, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 3,932, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Luejanowi *Takiel*, właścicielowi dóbr Solec, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Grojeckim, Gminie Wodziezna, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,675 kop. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 4 (16) Marca r. b. Leopoldowi *Pawłowskiemu*, właścicielowi dóbr Brudzów, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Łężyckim, Gminie Powodów, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 6,413 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Józefowi *Targowskiemu*, właścicielowi dóbr Rudaków, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opatowski, Gminie Ruda kościelna, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Radomskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 746 kop. 11, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 4 (16) Marca r. b. Szymonowi *Kossobudzkiemu*, właścicielowi dóbr Gilino, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Płockim, Gminie Kleniewo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 176 kop. 92, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 4 (16) Marca r. b. Szymonowi *Kossobudzkiemu*, właścicielowi dóbr Pięczyzna, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Płockim, Gminie Kleniewo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej

Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 505 kop. 23, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Konstantemu i Bronisławie *Podczaskim*, właścicielom dóbr Kozieróg-leszny, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Lipnowskim, Gminie Osiek, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 17,663 kop. 91, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Adolfowi *Piotrowskiemu*, właścicielowi dóbr Bezek, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Cholemskim, Gminie Bezek, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,393 kop. 19, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 4 (16) Marca r. b. Szmelkowi *Hamburgier*, właścicielowi dóbr Miłowice, położonych w Gubernji Piotrkowskiej, Powiecie Bendiskim, Gminie Gzików, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 253 kop. 24, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Balcerowi, Józefowi, Janowi i Babjannie *Romanom*, i Janowi i Katarzynie *Sobolewskim*, właścicielom dóbr Pianowo-Bargły, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Pułuskim, Gminie Gołębie, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 759 kop. 6, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Sukcesorom Wincentego *Jaroszewskiego*, właścicielom dóbr Nadratowo, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Mławskim, Gminie Mostowo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 49,492 k. 15, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Hr. Fryderychowi *Rüdiger*, właścicielowi dóbr donacyjnych Lublin, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Lubelskim, Gminach Głusk i Piotrków, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 522 kop. 94, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Piotrowi *Wędrzichowskiemu*, właścicielowi dóbr Kozieróg, położonych w Gubernji Kieleckiej, Powiecie Miechowskim, Gminie Michałowice, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 18 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Stefanowi i Marjannie *Szłubowski*, właścicielom dóbr Jabłeczni-Kościelne, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Pułuskim, Gminie Gołębie, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 45,787 kop. 2, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 4 (16) Marca r. b. Konstancji *Puciatyckiej*, właścicielce dóbr Rykacieje, położonych w Gubernji Suwalskiej, Powiecie Kalwaryjskim, Gminie Lubow, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Suwalskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 447 kop. 26, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Ignacemu *Goscińskiemu*, właścicielowi dóbr Żebry-wiatrak D., położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Pułuskim, Gminie Kozłowo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 3,555 kop. 13, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 4 (16) Marca r. b. sukcesorom Włodzimierza *Kisielnickiego*, właścicielom dóbr Dragisz, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Mławskim, Gminie Dąbrowa, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,336 k. 47, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 4 (16) Marca r. b. Wilhelmowi *Karasz*, właścicielowi dóbr Pioronów, położonych w Gubernji Piotrkowskiej, Powiecie Łaskim, Gminie Wodzierady, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 4,640 kop. 14, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Wandzie *Straszewskiej*, właścicielce dóbr Rogienice i Ogarka, położonych w Gubernji Kieleckiej, Powiecie Włoszowskim, Gminie Rotków, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 8,514 kop.

72, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 4 (16) Marca r. b. Joannie *Trzebińskiej*, właścicielce dóbr Gniszów, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Cholemskim, Gminie Świerze, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 542 kop. 50, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Karolinie *Strzembosz*, właścicielce dóbr Milenowice, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Radomskim, Gminie Zakrzew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Radomskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 4,514 kop. 83, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Władysławowi *Grodzińskiemu*, właścicielowi dóbr Zakrzew, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Radomskim, Gminie Zakrzew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Radomskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 1,700 kop. 87, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Julianowi *Bogdańskiemu*, właścicielowi dóbr Ślasków-górny, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Łężyckim, Gminie Sokolniki, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 3,300 k. 94, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Marjannie *Świerżaczynskiej*, właścicielce wsi Pokrzywnik, położonych w Gubernji Siedleckiej, Powiecie Węgrowskim, Gminie Czarnogłów, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 3,495 kop. 55, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Maciejowi *Azulewicz*, właścicielowi dóbr Studzianka A., położonych w Gubernji Siedleckiej, Powiecie Białskim, Gminie Lubienka, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Siedleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 513 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Karolowi *Kramer*, właścicielowi dóbr Stary-Żwó, położonych w Gubernji Siedleckiej, Powiecie Węgrowskim, Gminie Ossowo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 5,502, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Edwardowi *Potkańskiemu*, właścicielowi dóbr Jezowa-Wola, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Radomskim, Gminie Kowala-Stepocina, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Radomskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 1,107 kop. 11, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 4 (16) Marca r. b. Janowi i Leonowi *Wilczyńskim*, właścicielom wsi Dolni-kowszczyzna, położonej w Gubernji Suwalskiej, Powiecie Kalwaryjskim, Gminie Kirsna-Wielka, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Suwalskiej, celem wypłaty komu należy.

Bank Polski. — Na mocy Najwyższego Ukazu z dnia 21 Stycznia (2 Lutego) i 3 (15) Września 1841 r. wypuszczone były w obieg Bilety Banku Polskiego trzy rublowe białe, a w dalszym rozwinięciu tegoż z upoważnienia Rady Administracyjnej z dnia 30 Kwietnia (12 Maja) 1846 r. N. 2987 także Bilety różową siatką pokryte. Powołując się zatem na ogłoszenia swe, pierwsze z dnia 17 Lutego (1 Marca) 1850 r. zawiadamiające o wypuszczeniu w obieg nowych Biletów Banku trzy rublowych perłowego koloru, w miejsce dwóch pierwszych wydanych i drugie z dnia 2 (14) Kwietnia 1851 r. ostrzegające: iż Bilety Banku trzy rublowe z lat: 1841 — 1846, tak białe jako też takie siatką różową pokryte, dawnego rysunku, przyjmowane będą do wymiany tylko w Kasie Banku, aż do ostatecznego terminu prekluzyjnego, który później ogłoszonym zostanie; podaje do publicznej wiadomości: iż na zasadzie Najwyższej decyzji objawionej przez wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej z dnia 31 Stycznia (12 Lutego) r. b. N. 1095. 1 Termin ostateczny do przyjmowania w Kasie Banku Polskiego Biletów trzy rublowych, powyżej wzmiankowanych dawniej formy, w r. 1841 w obieg wypuszczonych na dzień 1 (13) Lipca r. b. oznaczony został. 2. Iż wymiana ich uskutecznią będzie co-

dziennie w godzinach zwyczajnych, wyjąwszy dni niedzielnych i świątecznych. 3. Że po upływie tego terminu, Bilety o jakich mowa, za niemające żadnej wartości uważane będą.

Zarząd dróg komunikacji. — Ukazem z 25-go lutego v. s. r. b., Najjaśniejszy Cesarz, sankcjonując postanowienia komitetu urzędującego w królestwie polskim, raczył rozkazać, ażeby drogi komunikacji w guberniach królestwa, oddane zostały pod zarząd ministerstwa dróg komunikacji. Skutkiem tego, utworzą one XI okręg komunikacji. (*Sobór. uzak.*)

O prawach i prerogatywach urzędników spadłych z etatów z powodu zwinięcia biur generał-policmajstra i wojskowo-policyjnych w Królestwie Polskiem. Na skutek przedstawienia Namiestnika królestwa o urzędnikach wojskowych i cywilnych po zwiniętych biurach generał-policmajstra i wojskowo-policyjnych w Królestwie Polskiem, Najjaśniejszy Pan, zgodnie z opinią komitetu do spraw królestwa, w dniu 16 lutego 1867 r., najwyżej rozkazał: względem urzędników po zwiniętych zarządzie wojskowo-policyjnym przyjąć następujące zasady: 1) Urzędników wojskowych zwiniętych biur generał-policmajstra i powiatowych wojskowo-policyjnych, którzy liczą się w pułkach lub innych oddziałach wojska, zwrócić do tychże pułków lub oddziałów, za wypłaceniem im ze skarbu kosztów podróży do miejsca konsystencji pułków, w ustanowionej wysokości, a nadto wsparcia na drogę, żonatym — w stosunku półrocznej, a beżennym — w stosunku czteromiesięcznej płacy, podług stopnia. 2) Urzędnikom wojskowym wyrażonych biur, którzy przy objęciu obowiązków w tych biurach zaliczeni zostali podług rodzaju broni, zastrzedz sposobem wyjątkowym prawo powrócenia, jeżeli sobie tego życzyć będą, do tych pułków, bataljonów i baterij, w których przedtem zostawali, a to na mocy rozporządzenia lub zniesienia się z kim należy sztabu wojsk okręgu wojennego warszawskiego, jeżeli w tych oddziałach jest wakans; w przeciwnym zaś razie, ciż umieszczeni zostaną z rozporządzenia głównego sztabu. Przy wyprawieniu do wojska, tym urzędnikom wojskowym udzielone będą koszta podróży i wsparcia na drogę podług powyższego artykułu 1-go. 3) Tym wojskowym, którzy nie oświadczą życzenia pozostania w służbie, zachowują się na mocy postanowień wojskowych (art. 226 i 228 cz. IV ks. 3, oraz dodat. do art. 226, roz. min. woj. z d. 13 maja 1866 r. N. 136) prawo pobierania w ciągu roku jednego całkowitego utrzymania, do ostatniej ich posady przywiązanej, jeżeli w ciągu tegoż roku nie otrzymają innej posady; przytem rok ten liczony będzie do lat czynnej służby. 4) Spadłym z etatu urzędnikom cywilnym zwiniętego biura generał-policmajstra zastrzedz na ogólnej zasadzie prawo pobierania, podług ich życzenia, całkowitej płacy w ciągu roku jednego, albo połowicznej w ciągu dwóch lat, — jeżeli w tym przeciągu nie otrzymają innych posad, lub nie uzyskają pensji emerytalnej. Przytem personalia tej stosownie do istniejącego przepisu, przeznaczone być mają do zatrudnień w jednej z władz królestwa, jako nadetatowi, a cały czas tych zatrudnień policzony im zostanie do czynnej służby. 5) Wszystkie personalia zwiniętych biur wojskowo-policyjnych mają w ciągu dwóch miesięcy od daty zatwierdzenia niniejszego postanowienia złożyć (wojskowi — w sztabie okręgu wojennego warszawskiego, a inni — w komisji spraw wewnętrznych) na piśmie deklarację, jakie mianowicie z powyższych praw sobie obierają; nieskładający w określonym terminie takowej deklaracji uważani będą za spadłych z etatu z płacą jednoroczną. 6) Zakreślone w art. 3—5 jednoroczny i dwuletni termin dla uiszczania płacy spadłym z etatu urzędnikom zwiniętych biur generał-policmajstra i wojskowo-policyjnych, tudzież udzielenia niektórym z nich kosztów podróży i wsparcia na drogę, zamieścić w budżecie wydatków Królestwa Polskiego na rok 1867 oddzielny kredyt w sumie 150 tysięcy rubli sr.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa,

dnia 6 (18) Marca.

W Peszcie, gdzie obecnie bawi cesarz austriacki, czynnie przyspieszają przygotowania do koronacji, po dokonaniu której dopiero cesarz austriacki staje się prawomocnym monar-

chą węgierskim. Przedtem jednak musi nastąpić uregulowanie kwestji kroackiej, która ma nie małe znaczenie dla Austrii. P. Beust zawiadomił bana Kroacji, że cesarz pragnie bardzo pojednania jej z Węgrami, a surowość z jaką w Kroacji, pomimo oporu kongregacji, wprowadzany jest w wykonanie patent dotyczący powszechnego obowiązku służby wojskowej, podczas kiedy w Węgrzech działanie jego zostało zawieszone, może przyczynić się do przerwania kroatów w ramiona węgrov, tembardziej, że gabinet węgierski, wcieliwszy stanowczo Siedmiogród do Węgier, z wielkim taktem dotąd wcale do spraw kroackich się nie mieszał. Jak najspieszniejszego załatwienia kwestji Kroacji wymagają tymczasem i zawiłkiania grożące na Wschodzie.

Stan rzeczy w Turcji dotąd wcale się nie zmienił, a to co w izbie lordów oświadczył lord Derby o bezzwłocznym wprowadzeniu reform, spoczywało raczej na obietnicach udzielonych przez Portę, niż na urzeczywistnionych faktach, lub przygotowaniach do nich. O ile jednak potrzebne są reformy w Turcji, wskazuje dzisiaj nasz telegram z Konstantynopola, donoszący o domaganiu się konstytucji przez stronnictwo młodej Turcji.

Rozprawy w ciele prawodawczem francuzkiem, z powodu interpelacji p. Thiersa o polityce zagranicznej, wykazały w gruncie tylko niechęć pewnych sfer dla Prus, i obawy pochodzące z powiększenia się tego państwa.

W Anglii, gdzie chwila przedstawienia bilu reformy coraz bardziej się zbliża, powstanie fenienów, jakkolwiek bandy ich rozpraszały się, budziło jeszcze obawy; spodziewano się, że w dniu wczorajszym, jako dniu patrona Irlandji, św. Patryka, wybuchnie ogólne powstanie i przedsięwzięto odpowiednie środki wojskowe.

Fenieni amerykańscy widać nie uznają sprawy swych braci w Irlandji za straconą, ponieważ obradują nad wysłaniem im pomocy. Ważną jest wiadomość, że rekonstytucja Stanów południowych, drogą uchwaloną przez kongres już się rozpoczęła, i generałowie Schofield, Sickles, Thomas i Sheridan zostali naznaczeni na wojennych naczelników w tych Stanach. Tymczasem, prawdopodobnie, zasada monarchiczna w Ameryce silnie zostanie utrwaloną przez przekształcenie konfederacji kanadyjskiej w królestwo, pod berłem angielskiego księcia Alfreda. W Anglii, jak się zdaje, pozostawiają zupełną swobodę tym dążeniom kanadyjczyków, ale za to wątpliwem jest, czy dla Stanów Zjednoczonych miłym będzie ustalenie tronu w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Można przewidywać, iż będzie zupełnie przeciwnie, wnosząc z ich niechęci dla cesarstwa meksykańskiego.

Co się tyczy tego ostatniego, wiadomości są ciągle nader sprzeczne. Kiedy jedne donoszą, że juaryści pod San Luis de Potosi zostali pobici na głowę i utracili całą artylerję, drugie zapewniają, że miasta Orizaba i Cordova dostały się w ręce juaristów.

Zwracamy uwagę czytelników naszych na zamieszczoną poniżej korespondencję z Paryża.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Konstantynopol, 17 marca. Mustafa-pasza przesłał do sułtana nowy list, będący prawdziwym manifestem na korzyść zaprowadzenia systemu konstytucyjnego. Jednocześnie Mustafa-pasza przedstawił sułtanowi konstytucję, wypracowaną przez niego i stronnictwo młodej

Turcji. List Mustafy-paszy sprawił wrażenie.

(Correspondenz Bureau.)

Wiadomości telegraficzne

* **Paryż, 14 marca.** Na dzisiejszem posiedzeniu ciała prawodawczego, Thiers wymotywował swą interpelację w mowie, która trwała półczwartej godziny. Thiers objaśnił ogólne położenie polityczne Europy i wynurzył przekonanie, że Francja powinna oświadczyć, iż chce ochraniać zagrożone interesa, bez ubliżania nikomu. Francja powinna starać się o przyłączenie Anglii, do którego przystąpiłaby Holandia, Belgja, Portugalia, Skandynawja i następnie także Austrija, dla osiągnięcia potrzebnego dla Francji i dla całej Europy pokoju i uspokojenia umysłów. Mówca zakończył temi wyrazami: „Ani jeden błąd nie powinien już być popełniony.” (*Wolffs T. B.*)

* **Bukareszt, 14 marca.** Ostatnia lista ministerjalna została przyjęta stanowczo przez księcia. Kretzulesko, nowy prezes ministrów, jest wielce poważany przez wszystkie stronnictwa. W nowym gabinecie złożyły się rozmaite frakcje, z wyraźnym kierunkiem liberalnym. Dymitr Rosetti, którego przeznaczano na ministra wyznań, jest wielko bojarem i mołdowaninem. Steege (minister skarbu za rządów Kuzy) nie znajdował się na żadnej liście ministerjalnej, jak o tem mylnie donoszono. (*Tamże.*)

* **Londyn, 15 marca.** Bil o rządach militarnych w Stanach południowych, został wprowadzony w wykonanie. — W Karolinie odbyło się zgromadzenie fenienów, na którem naradzano się nad kwestją posłania posiłków do Irlandji. (*Tamże.*)

* **Montreal, 1 marca.** Parlament nowo-kanadyjski proklamować zamierza nowo-utworzoną konfederację jako królestwo, pod rządem księcia Artura. (*Tamże.*)

* **Paryż, 15 marca.** Na dzisiejszem posiedzeniu ciała prawodawczego, p. Garnier Pagès oświadczył, że polityka p. Thiersa jest polityką dawnej monarchji, usiłującą utrwalić wpływ Francji na zewnątrz za pomocą oręża. Mówca powiada, że sam tylko wpływ moralny za pomocą zasad i instytucji jest trwały. (*Corr. Hav. Bul.*)

* **Wiedeń, 15 marca.** Politik donosi, że przed wyjazdem do Węgier, cesarz usankcjonował prawo zaprowadzające sądy przysięgłych. (*Tamże.*)

* **Zagrzeb, 14 marca.** Powiedają, że p. Mirko Bogowić ma być mianowany ministrem bez wydziału dla Chorwacji. (*Tamże.*)

* **Konstantynopol, 15 marca.** Prawo prasowe zostało zawieszone dla względów administracyjnych. Wydawnictwo dwóch dzienników tureckich zostało już wzbronione i wydawców ich pociągnięto do odpowiedzialności sądowej. (*Tamże.*)

* **Nowy Jork, 14 marca.** Wielki meeting fenienowski odbędzie się na Union-square, w celu uzyskania pomocy w pieniądzech i ludziach dla Irlandji. (*Tamże.*)

* **Peszt, 16 marca.** Pismo urzędowe zaprzecza wiadomości, jakoby minister skarbu wydał rozporządzenie uwolnienia od służby 1,400 urzędników wydziału skarbowego. (*Corr. Bür.*)

* **Londyn, 16 marca.** Hr. Derby zakomunikował wczoraj, na zgromadzeniu swych przyjaciół politycznych, główne podstawy nowego ministerjalnego projektu reformy. W miasteczkach za zasadę ma być przyjęta opłata komornego, a w hrabstwach, census 15 fun. ster. Wykonywanie podwójnego prawa wyborczego tak w mieście jak i w hrabstwie jest dopuszczalne. Osoby najmujące mieszkanie u innych lokatorów, nie mają posiadać prawa wyborczego. Ze strony liberalnych, niektóre punkta tego projektu reformy, zwłaszcza zaś prawo podwójnego głosowania, doznają prawdopodobnie silnej opozycji, (*Wolffs T. B.*)

* **Praga, 16 marca.** Na wczorajszym jarmarku końskim w Mielniku, prusacy kupili wielką ilość koni roboczych po bardzo wysokich cenach. (*Die Presse.*)

* **Berlin, 16 marca.** Na skutek konwencji militarnych, zawartych z rozmaitemi państwami związkowemi, Prusy zwiększają liczbę swych pułków jazdy. (*Tamże.*)

* **Trjest, 15 marca.** Z Aten donoszą pod d. 9-m marca, że parostatek Arcadion odwiózł tymczasowemu rządowi na w. Kandji od tutejszego komitetu centralnego 4,000 f. szt. W Epirze i Tesalji panuje spokojność. Powstańcy zmuszeni byli opuścić swoje stanowiska i cofnąć się w góry. Król w początkach kwietnia odjeżdża do Danji. Jenerał Kallergis został w Paryżu tknięty apopleksją, i dla tego nie może udać się do Ameryki. (*Cor. Bür.*)

co uskarżają się chrześcijanie, oraz przykładowe ukaranie winnych, są pierwszymi punktami o których nieodzownie należy pomyśleć. Ale stan dość jest groźny aby wymagał środków organicznych, w duchu tych jakie minister sam wskazał. Dla tego w naszych propozycjach wykazaliśmy konieczność zachęcenia Porty do nadania prowincjom chrześcijańskim Turcji, organizacji praktycznej mogącej zaspokoić ich słusne zażalenia. Ich ocenienie pozostawiliśmy porozumieniu gabinetów, którego rezultatów nie chcieliśmy przesądzać. Ale przystajemy na zasady wynurzone przez rząd francuzki i gotowiśmy popierać te same względy, jako skuteczne zarządzenie położenia, które nie może przedłużyć się bez niebezpieczeństwa dla Turcji i Europy.

Te dwa interesa, powtarzamy, są nierozłączne w myśli gabinetu cesarskiego. Zatem prawie nie potrzebuję dodać, że w kwestji formy gotowi jesteśmy przyjąć wszelką kombinację mogącą je pojednać, zachowując dla rządu tureckiego wszelkie względy, wymagane przez jego godność.

Nie oskarżamy jego zamiarów, i wcale nie zamierzając naruszać jego praw, pragniemy utrwalić jego powagę i usunąć grożące jej niebezpieczeństwa, nadając jej normalne podstawy. Przystajemy zatem na drogę wskazaną w depeszy p. de Touvenela, a mianowicie:

1) Aby reprezentanci mocarstw podpisanych na traktacie z 1856, doręczyli wspólnie Portce notę, mającą zbudzić ją z apatii, świadcząc o troskliwości Europy również jak i o jej woli widzenia nakoniec spełnienia reform często obiecanych, a zawsze oczekiwanych;

2) Aby ci reprezentanci otrzymali polecenie porozumiewania się we wszelkich razach, kiedy ich wspólne działanie będzie pobudzane przez interes ludzkości, aby ich czujność podniecała czujność Porty;

3) Nakoniec, aby byli upoważnieni do rozpoczęcia z ministrami otomańskimi rokowań, w celu wywołania stopniowego zastosowania hati-humayunai żądania praktycznego wykonania głównych jego rozporządzeń.

Pierwszy z tych kroków jest głównym punktem wyjścia dwóch innych, a w swej całości, o ile nam się zdaje, mogłyby osiągnąć cel, na jaki zwróciliśmy uwagę gabinetów. Raz wszedłszy na tę drogę, reprezentanci zagraniczni, byłiby w stanie przekonać się coraz bardziej o istocie rzeczy i o zaradczych środkach przeciwko złemu, któreby ich zgoda wykazała. Rząd otomański w tej zgodzie znajdzie pewną rękojmię, że żadne z wielkich mocarstw, nie przynosi do kwestji widoków wyłącznych, sprzecznych z interesem ogólnym, łączącym się z jego zachowaniem i poszanowaniem praw, o których uregulowanie dla własnego jej dobra jedynie tu chodzi; nakoniec chrześcijanie ze swej strony będą upatrywali w tej moralnej interwencji Europy, rękojmię na korzyść spełnienia zrobionych im uroczystych obietnic, których niewykonanie prowadzi ich do rozpacz.

Chcemy wierzyć, że jeżeli wszystkie gabinety i ich reprezentanci w Konstantynopolu, usuwając uprzedzenia i współzawodnictwa, paraliżujące wszelką wspólność działania na tem polu i utrzymujące bezwładność rządu otomańskiego, w tych krokach zachowają wspólność i energję właściwą, wielki przedmiot zostanie osiągnięty, mianowicie uchronienie wschodu Europy od plag, których następstwa nie dadzą się przewidzieć.

Lecz, powtarzam jeszcze, tu kwestja nagłości gorącej nad wszystkimi innemi, i zgoda, której utrwalenia pragniemy, byłaby bezskuteczna, gdyby nie nastąpiła bezwzględnie, w sposób uderzający wszystkich. Jest to jedyną szansą uprzedzenia starć, jakie musimy przewidywać na zasadzie posiadanych przez nas danych.

Ta szansa wymkniełaby się nam niezawodnie, gdyby trzeba było czekać na wymagane poskromienie wyryków w Bośni, w Hercegowinie i w kilku okręgach Bułgarii, które reprezentanci wielkich mocarstw rezydujący w Konstantynopolu, mogli stwierdzić, komunikując sobie nadsyłane im raporty, w razach gdzie wątpliwość byłaby niemożliwą.

W obec różnic zdań, jakie ajenci niższego rządu, naturalnie skłonni są przedstawiać w tłumaczeniu widoków które przypisują swym rządowi, trudnoby było spodziewać się po nich zupełnej zgodności w ich ocenieniach. Żądanie reprezentantów stałoby się bardziej zawikłaniem i niepożytecznym, i nie pożytecznego, jak nam się zdaje, nie mogłoby wynikać z podobnej kombinacji.

Jedynym praktycznym sposobem, odpowiednim warunkom nagłości, jakie wskazaliśmy, byłoby bezwzględne zbadanie na miejscu, powierzone komisarzowi Porty i delegowanym europejskim.

Dowiadujemy się, że rząd turecki nie odrzuca myśli zbadania, lecz że zamierza powierzyć je urzędnikowi tureckiemu, usuwając wszelkie atentowanie delegowanych zagranicznych.

Nie wierzymy w skuteczność podobnego środka. Takie badania nie są rzeczą rzadką w Turcji. Nigdy nie miały żadnego rezultatu; najczęściej tylko pogorszają położenie. Chrześcijanie zbył często byli zawiedzeni w swych nadziejach, aby pokładali najmniej w nich ufność.

Zatem obstajemy przy naszej propozycji. Jest to pierwszy krok na wskazanej przez nas drodze. Uważamy go jako jedyny praktyczny, jeżeli będzie spełniony bez odwołki. W punkcie, w jakim dziś są rzeczy, głównem jest dla uprzedzenia starcia, aby ludności chrześcijańskie, których cierpliwość została wyczerpana, nabyły przekonania, że ich nieszczęścia nakoniec zwróciły uwagę Porty i Europy, i że na prawdę zajmują się położeniem im tamy. Tylko obecność delegowanych europejskich, ściśle zbadanie w ich obecności dopełnione, ze wszelkimi względami przynależnymi godności rządu tureckiego, lecz także z stanowczem postanowieniem dojścia prawdy, i nakoniec przykładowe poskromienie popełnionych wyryków, mogą uspokoić wzburzenie, którego przyczyną są zbyt głębokie, aby mogły ustąpić za pomocą paliatywów.

Po spełnieniu tego pierwszego punktu, reszta będzie zależała od porozumienia, do którego z prawością zapraszamy gabinety.

Tymczasem, rozumie się samo przez się, iż nie będziemy zaniedbywali nic, aby zalecać cierpliwość i umiarkowanie. Żądanie to spełniamy od roku z całą zaleźną od nas troskliwością. Lecz nie możemy spodziewać się pomyślnego skutku, jeżeli fakta stanowcze nie poprą naszych zalecań.

Musiłem, panie hrabio, przedewszystkiem zająć się kwestją polityczną, łączącą się z tym stanem rzeczy. Niech mi będzie wolno, spojrzeć na nią z innego stanowiska, które, według naszego zdania, niemniej ma prawa do zajęcia sobą mocarstw chrześcijańskich i cywilizowanych.

Będąc świadkami uczucia współubiegania się, które uważamy za szczerę, a które skłania rządy Europy do zajmowania pierwszego miejsca w kwestjach dotyczących cywilizacji i ludzkości, nie możemy przypuścić, aby były różne miary i wagi stosownie do geograficznego położenia.

Jakiegokolwiek można mieć pojęcie o obecnym stanie Turcji, nie można zaprzeczyć, żeby wypadki jakie zaszły w ostatnich czasach w niektórych częściach Europy, nie miały na Wschodzie ogromnego echa. Ludności tych stron, widząc że położenie niektórych sąsiednich państw do tak wysokiego stopnia obudzało troskliwość gabinetów, musiały wywnioskować, że nieszczęścia jakich doznają od wieków, a które pogorza jeszcze barbarzyństwo obyczajów i fanatyzm religijny, nie zastaną Europy nieczułą lub obojętną. Za tem naturalnie były skłonione do mieszczenia w jej interwencji nadziei, której odmawianie zaspokojenia byłoby zarazem okrutnem i niebezpiecznem.

Według naszego zdania, z tego powodu spada na niektóre wielkie mocarstwa część odpowiedzialności za wzburzenie ukazujące się na Wschodzie, i w skutku tego obowiązek moralny, którego niewypieranie się, o ile nam się zdaje, jest powinnością i interesem.

(d. c. n.)

* (Kwestja serbska. — Czarnogóra i Albanja.) Korespondent *Golos* z Belgradu, pisze pod 22 lutego: „Wiadomo, że żądania Serbji z początku ograniczały się na wymaganiu cofnięcia załóg tureckich z twierdz; lecz rząd turecki odmówił i tego, żądawłszy ze swej strony aby serbowie podwołili harać palący przez nich Porcie, rozpuszcili wojsko narodowe, nie rozpoczynali prawie nic bez pozwolenia sułtana i t. p. Rozumie się, że serbowie nie mogą zgodzić się na te warunki i wojna musi wkrótce wybuchnąć. Turcy doskonale rozumieją swe położenie, i jak mówią, będą gorąco bronili swych praw, czyli zaczęli mordować winnych i niewinnych. Na granicach Czarnogóry, już zaczęli swe okrucieństwa; w Albanji oczekują krwawych scen. Turecki kapitan Chadzi-Martaga spalił i zburzył wiele wsi w okręgu pawskim; nie pozostawił w pokoju nawet kościołów i klasztorów. Mieszkańcy pod dowództwem księdza Żarka Leszewicza, wzięli się do broni, lecz rozbójnicy zdolali zemknąć, pozostawiając na polu walki kilku ludzi. W Nowosiele, w okręgu melazyjskim (w Albanji), zaczęła się gorąca bitwa pomiędzy chrześcijanami i Turkami, z winy tylko tych ostatnich. Kilku Turków strzelało do krzyżów na cmentarzu chrześcijańskim; chrześcijanie zaś zobaczywszy to, w odwet, zarzucili świnie i w nocy powiesili ją nad drzwiami meczetu,

wsadziwszy jej w pysk fajkę. Rano chodzą przyszedł do meczetu i zobaczywszy wiszącą świnie, cofnął się i zawiadomił o tem Turków. Za to Turcy zabili czterech chrześcijan, chrześcijanie zaś zabrali się i uderzyli na Turków. Bitwa trwała bardzo długo: ze strony Turków poległo 200 ludzi, ze strony zaś chrześcijan — 120. Trudno było paszy Skutari, upokorzyć zbuntowanych przemocą; zaledwie zdołał uspokoić ich obietnicami. Sprawcy tego wypadku zostali aresztowani.”

Anglia.

* (Prawo prasowe). Na posiedzeniu izby gmin z 13-go b. m., sir O'Loughlen postawił wniosek w przedmiocie zmodyfikowania prawa prasowego w ten sposób, ażeby za obelgi i oszczerstwa, które znalazły miejsce w mowie publicznej i zostały następnie wydrukowane przez którą z gazet, ta ostatnia nie była odpowiedzialną. Wszczęły się ożywione w tym przedmiocie rozprawy i w końcu wniosek został w drugim odczytaniu przyjęty, z zastrzeżeniem zbadania go przez osobną komisję. (*Nordd. A. Z.*)

* (Środki ostrożności). *Dublin, 14 marca.* Na rzece Liffey ustawione zostały cztery kanonierki. Z powodu uroczystości św. Patryka spodziewają się zaburzeń. — W Irlandji panuje wszędzie spokojność. Zdaje się, że ruch feniów uspokaja się. Z Limerick wysłana została do Cashel kolumna wojska. Ciągłe trwa niepogoda. W Liverpool przedsięwzięto środki ostrożności na przypadek ruchów feniów zapowiedzianych na niedzielę. W Belfast odbyły się aresztowania. (*Cor. H. B.*)

* (Świętowanie). Dzienniki londyńskie podają wiadomości o świętowaniu, jakiego obawiają się ze strony mechaników i palaczy głównych dróg żelaznych w Anglii. Towarzystwa dwóch dróg oświadczyły już, że nie zgadzają się na warunki podane przez mechaników i palaczy. Ci zaś zawiadomili z swojej strony we wtorek towarzystwa, że świętować będą przez cały przyszły miesiąc. Postawa ta mechaników i palaczy dróg pochwaloną została na meetingu ogólnym stowarzyszeń, na który zebrał się oficyaliści dróg żelaznych. Oświadczone także, że stowarzyszenia zbiorą fundusze dla przyjęcia w pomoc w razie potrzeby tym, którzy będą świętowali. W głównych miastach Anglii panuje nadzwyczajna obawa a następstwo, jakie to świętowanie pociągnie za sobą względem handlu. (*La Patr.*)

Austria.

* (Ministerstwo oświecenia). *Wiedeń, 16 marca.* Donoszą, że dotychczasowy wydział oświecenia publicznego, istniejący przy ministerstwie stanu, odbywa od d. 11-go b. m. swoje czynności, jako osobne ministerstwo oświecenia. (*Wien. Z.*)

* (Ministerstwo cislitawskie. — Straty austriackie. — Kwestja morawska. — Skarb węgierski). *Wiedeń, 14 marca.* Obiegają tu najrozmaitsze pogłoski o przesileniu ministerjalnem, o uzbrojeniu z powodu sprawy wschodniej, o powołaniu żołnierzy urlopowanych i t. d.; lecz wszystkie te pogłoski są przesadzone, i nie przemawia to na korzyść tutejszej giełdy, że daje się ona zatrząść podobnemi kaczkami. Ktokolwiek obeszany jest z sytuacją, ten nie uwierzy na teraz, ażeby w ministerstwie cislitawskim mogły być zaprowadzone jakie znaczniejsze zmiany; pp. Komers i Wüllerstorf, o których mówiono, że podali się do dymisji, nie wynurzyli bynajmniej życzenia wycofania się z ministerstwa. W każdym razie, rada państwa zastanie ministerstwo w jego teraźniejszym składzie, i dopiero później nastąpić może, stosownie do okoliczności, obsadzenie tego lub owego wydziału przez inną osobistość. — Centralna komisja statystyczna ogłosiła obecnie bliższe szczegóły o stanie i stratach armji austriackiej w roku zeszłym. Armja austriacka liczyła, tak na południowym, jak i na północnym placu bitew podczas kampanji w r. 1866: 10,932 oficerów i 396,291 podoficerów i żołnierzy, razem 407,223 ludzi. Ogół zaś armji, licząc i te oddziały, które nie znajdowały się na widowni wojny, wynosił 19,538 oficerów i 627,098 podoficerów i żołnierzy. Wszystkie pułki, korpusa i oddziały, które brały udział w bitwach, utraciły: w oficerach: 587 poległych, 1,505 ranionych i 483 zaginionych; w podoficerach i żołnierzach: 10,407 poległych, 27,805 ranionych i 43,264 zaginionych. — Pisma wychodzące w Brnie (*Brünn*) donoszą, że arcybiskup ołomuniecki i biskup brneński udali się do Wiednia, i podają co do celu tej podróży dwie wersje; podług jednej, pomienieni księżęta kościoła zostali powołani do Wiednia, do czego powód miała dać postawa ich podczas ostatniej sesji sejmu: podług drugiej zaś wersji, podróż ta ma na celu jedynie uregulowanie niektórych spraw djecezalnych. *Politik* zaś powiada, że wyż wspomnieni księżęta kościoła udali się do Wiednia dla przełożenia cesarzowi o prawdziwem położeniu monarchji i kraju, gdyż chwile stanow-

cze wymagają także środków stanowiących. — Pierwszą czynnością węgierskiego ministerstwa skarbu, po przekonaniu się o położeniu rzeczy, było podług P. Hirlep zażądanie nadesłania z Wiednia miliona zł. reń., gdyż kasy węgierskie są całkiem puste. (Nordd. A. Z.).

* (Podróż ministrów.) Wiedeń 14 marca. Ministrowie Beust, Becke i Willerstorff znajdują się jeszcze dotąd w Wiedniu, lecz spodziewają się na sobotę powołania ich do rezydencji królewskiej w Peszcie. Powiadają że udadzą się tam najwierw dwaj ministrowie, mianowicie bądź pp. Beust i Becke, bądź też ten ostatni i p. Willerstorff, stosownie do tego, czy przedmiotem narad ministerstwa węgierskiego będą wprzód sprawy finansowe i ekonomiczne, czyli też kwestja chorwacka. Z powodu tych narad, pobyt cesarza w stolicy Węgier, który miał trwać tylko do wtorku, przedłużony zostanie do piątku. (Die Presse.)

* (Kwestja węgierska.) Wiedeń, 13 marca. Jak skoro projekt spraw wspólnych zatwierdzony zostanie przez sejm węgierski, posiedzenia tego ostatniego odroczone będą na dłuższy czas, tak, ażeby z tej strony Litawy mogła zrobić postępy kwestja konstytucyjna; reprezentacja zaś węgierska zwołana znowu zostanie według wszelkiego prawdopodobieństwa na 14 mniej więcej dni przed uroczystością koronacyjną, dla naradzenia się nad dyplomem inauguracyjnym. Czas, w którym odbędzie się koronacja, nie został jeszcze oznaczony, lecz przygotowania do tego aktu uroczystego już się rozpoczęły i w Peszcie wytknięto grunt przeznaczony na tak zwaną „ulicę koronacyjną“, po której posuwać się będzie orszak. Dla Węgier koronacja ma wielką doniosłość, albowiem jedynie królów ukoronowanemu słyży prawo sankcjonowania praw krajowych; Węgry przeto wydają dopiero po koronacji z przykrego położenia prowizorycznego, przed uroczystością koronacyjną musi być uregulowany stosunek Chorwacji do Węgier, co przedstawia w każdym razie rozmaite trudności. P. Beust wystosował do bana list, w którym powiedziano, że porozumienie pomiędzy Węgrami i Chorwacją jest mocno przez cesarza pożądane. Dotąd chorwaci nie okazują zbyt wielkiej ochoty do ustępstw i powinna by zająć w ich przekonaniach bardzo wielka zmiana, ażeby podali oni rękę do zgody. Lecz bardzo być może, iż surowość, z jaką rząd angielski nagli przeprowadzenie w Chorwacji rozporządzenia o powszechnym obowiązku służby wojskowej, zniewoli ten kraj oporny do rzucenia się w ramiona Węgier. Nie powinien by pozostać także bez pomyślnego wpływu rzadki takt, z jakim ministerstwo węgierskie powstrzymuje się dotąd od wszelkiego mieszania się do spraw chorwackich. Z drugiej zaś strony nastąpiło z dniem 10-m b. m., w którym gabinet węgierski objął swe obowiązki, zupełne zlanie Siedmiogrodu z Węgrami, i od tegoż dnia przestały funkcjonować dotychczasowe samoistne władze wielkiego księstwa siedmiogrodzkiego, mianowicie kancelarja nadworna i namiestnictwo. (Nordd. A. Z.)

* (Sprawa chorwacka.) Jednym z najważniejszych punktów w austriackim przesileniu konstytucyjnym jest położenie, jakie ma zająć Chorwacja. Pomimo swej stosunkowej niezacności pod względem przestrzeni terytorjalnej i liczby ludności, Chorwacja ma atoli bardzo wielką dla monarchji doniosłość, stanowi bowiem poniekąd punkt przejścia pomiędzy obu połowami państwa, i przez branie udziału w przesileniach, wywierała niejednokrotnie wielki wpływ na ukształtowanie wewnętrznych stosunków Austrii. Ośmnaście lat temu Chorwacja, bez woli i nawet wbrew woli rządu wiedeńskiego, wystąpiła pierwsza przeciw węgierskim zamiarom co do osiągnięcia niepodległości, scentralizowane zaś państwo Bacha może być uważane jako konsekwencja inicjatywy chorwackiej; za gabinetu Schmerlinga, dość by było może, ażeby chorwaci przystali do rady państwa swych reprezentantów, a wnet rząd lutowy zostałby zachęcony do okrojenia praw dla Węgier, do rozpisania bezpośrednich wyborów do rady państwa i do utrwalenia na długi czas zasad lutowych w charakterze podstawy dla rządu austriackiego. Lecz sejm zagrzebski nie przystał na idee p. Schmerlinga i postawił warunki niemożliwe do przyjęcia, skutkiem czego ustawa lutowa, jakkolwiek istniejąca jeszcze prawnie z nazwiska, znikła atoli z widowni politycznej wraz ze swymi założycielami. Chorwaci atoli popełnili wielki błąd w ostatnich czasach, w których oddawano w ich ręce decyzję, albowiem odosobnili się i przez jednoczesne odrzucenie propozycji postawionych z Wiednia i Pesztu, chcieli doprowadzić swą samoistość do stopnia niezgodnego z ideą państwa austriackiego; Chorwacja bowiem, odmówiwszy udziału w życiu konstytucyjnym tak cislitaw-

ckiej i zalitawskiej połowy monarchji, nie znajduje obecnie w sobie samej i w swych instytucjach owej siły do stawiania oporu, jakiej potrzebowałaby dla bronięcia swych praw konstytucyjnych od wszelkiej napaści. Przekonywający na to dowód, chorwaci otrzymali w zarządzanym obecnie z Wiednia przeprowadzeniu prawa o uzupełnienia armji. Protesty kongregacji komitatowych i municypalnych Chorwacji nie zdołały nakłonić rządu wiedeńskiego do cofnięcia pierwotnych rozporządzeń, i po usunięciu kilku nadzupaków i rozwiązaniu znacznej liczby municypjów, przystąpiono do wykonania w zupełności, na południu od Drawy, prawa o ogólnym obowiązku służby wojskowej. Przewoźcy chorwaccy skrzykują zapewne z nawiązką, jaką ztąd wyprowadzić należy. Pomyślina przyszłość Chorwacji leży nie w upartej dążności do odosobnienia, lecz w pogodzeniu się z obecnymi stosunkami, z jednoczesnym trzymaniem się swego pierwotnego zadania, na tem zależącego, ażeby Chorwacja stanowiła punkt łączący wschodnią połowę Austrii z zachodnią. Jeden z austriackich mężów stanu oświadczył niedawno, że na Chorwacji spoczywa przyszłość Austrii, i zdanie to urzeczywistni się bezwątpienia, jeżeli w Zagrzebiu zrozumiane zostaną prawdziwe interesa i jeżeli z takowych zrobiony cędzie należyty użytek. Na skutek doświadczenia nabytego w r. 1848, w Peszcie wzięło górę przekonanie, że usiłowanie bezwarunkowego wcielenia Chorwacji, wyrównywałoby samobójstwu Węgier; jeżeli przeto i w Zagrzebiu utrwali się przekonanie, że bezwarunkowe odłączenie krajów chorwackich od Węgier, zadłoby także sam cios fatalny Chorwacji, w takim razie nie ulega wątpliwości, że znajdzie się wkrótce środek do pogodzenia sprzeczności i do wynalezienia dla Chorwacji położenia, jakie się jej należy w konglomeracji krajów austriackich. Rychłego uregulowania tej sprawy, wymaga gwałtownie coraz bardziej wykłajająca się kwestja wschodnia. (Nordd. A. Z.)

* (Sejm dalmacki.) Większość sejmu dalmackiego oświadczyła się za wysłaniem delegowanych do wiedeńskiej rady państwa, a nie do sejmu zagrzebskiego. Wiadomo, że Dalmacja jest jednym z krajów trójjedynego królestwa, dla którego kroaci domagają się autonomji; w obec kroatów zaś zajmuje ona tę samą rolę opozycyjną, jaką ci odgrywały w obec madyarów. (Nordd. A. Z.)

* (Kwestja wschodnia.) Die Presse pisze pod datą 14-go b. m.: „Szerzona dziś na giełdzie tutejszej pogłoska, której dano wiarę, mianowicie, że otwarcie wystawy powszechnej paryskiej ma być jakoby odroczone, okazała się znowu manewrem obliczonym na spekulację; pomimo to nie podobna zaprzeczyć, że kwestja wschodnia przybrała w ciągu ostatnich dni groźniejszy charakter. W sferach dyplomacji tak tutejszej jak i francuskiej spodziewają się stanowczych kroków z jednej lub drugiej strony, lecz jednocześnie mają nadzieję, że Porta da się nakłonić do ustępstw, wymaganych od niej w interesie ludzkości i postępu. Faktem jest niezaprzeczonem, jak dowiadujemy się, że prowadzone są z Portą układy w przedmiocie odstąpienia na rzecz Grecji tak Kandji jak również większej części Epiru i Tessalii; zapewniają także z niezawodnego źródła, że Anglja nakłoniła Turcję do bezwarunkowego opuszczenia twierdz serbskich. Trudno atoli przypuścić, ażeby gabinety europejskie dały się nakłonić do ponownego zagwarantowania zbiorowego praw monarszych sułtana, jak to Anglja miała przyrzec. Austrija ma wszelkie powody do trzymania się na baczności. Środki militarne, jakie zarządzane przez nią zostały wczoraj, są już dziś wprowadzane w wykonanie, i będą może dostateczne dla powstrzymania Serbji od zbyt gwałtownego wystąpienia przeciw Turcji; w każdym zaś razie będą one wystarczającymi dla zabezpieczenia interesów austriackich.“

Azja.

* (Misje w Chinach.) Rząd chiński okazuje się teraz skłonny do szczerego wykonania swych zobowiązań międzynarodowych. Złożył on z urzędów kilku dygnitarzy, oskarżonych o uczucia nieprzyjacielskie dla misjonarzy i europejczyków. Dobra należąca do misji w Nankinie, wzięte poprzednio pod sekwestr, zostały zwrócone przełożonym rozmaitych zgromadzeń. Na początku tego roku, wikariusz apostołski w Pekinie poświęcił nowy kościół katedralny, wzniesiony w samym środku stolicy cesarstwa; na uroczystości tej znajdowało się około 2,000 chrześcian chińskich, co świadczy o postępie wpływu europejskiego na krańcowym wschodzie. (La Fr.)

Francja.

* (Uchwała senatu.) Paryż, 14 marca. Senat francuski ukończył we wtorek rozprawę nad projektem uchwały senatu, rozszerzającej jego

atrybucje prawodawcze. Posiedzenie to odznaczyło się znakomitą mową p. de la Guéronniere, jedyną z wypowiedzianych mów, w której kwestję podjętą przez uchwałę senatu zbadane były z zupełną swobodą i rzadką wznościścią poglądów. Zarzuty poczynione przy rozprawach projektowi, nie powstrzymały mówców przeciwnych od głosowania wraz z towarzyszami większości. (Nordd. A. Z.)

* (Mowa p. Thiersa.) Paryż, 14 marca. P. Thiers miał na dzisiejszem posiedzeniu ciała prawodawczego długą mowę, w której powiedział między innemi: „Położenie Europy, a zwłaszcza Francji, jest groźne; dowodem tego jest rozwój powszechny uzbrojeń. Lecz należy zapatrywać się na to położenie spokojnie, spowodowane ono bowiem zostało błędnymi ideami, które ustaliły się w polityce europejskiej. Niedgdyś, podstawą polityki europejskiej była równowaga. Polityka ta, która spowodowała wielkość Francji, zastąpiona została przez nową ideę o narodowościach i wielkich aglomeracjach, mających jednakie pochodzenie i jednaki język. Dość by było, ażeby rząd francuski wyrzekł jeden wyraz dla powstrzymania ambicji, a tym wyrazem była równowaga; lecz rząd dał się unieść przez urojenie zasady narodowości i przez nierozważną chęć popularności. Dla zmniejszenia tego złego, należy przyjąć politykę zarazem roztropną i silną. Ciało prawodawcze jest skłonne do roztrząsania z patryotyzmem projektu reorganizacji armji, lecz rząd powinien ze swej strony wrócić do polityki równowagi, i na tym gruncie odzyskać przymierze z Anglią. Rząd powinien także oprzeć się na wolności, zwrócić krajowi większy udział w kierowaniu jego sprawami i wrócić nareszcie po politykę zdrowego rozsądku, albowiem miara błędów przebrała się.“ Mowa p. Thiersa wysłuchana została uważnie, lecz w milczeniu i bez głośniejszych manifestacji. Dalszy ciąg rozpraw odłożony został na jutro. — Nordd. przytaczając powyższy ustęp mowy p. Thiersa, powiada: „Mowa, którą p. Thiers miał w ciele prawodawczem w przedmiocie polityki zewnętrznej Francji, nie wywarła, jak się zdaje, na słuchaczach tego znakomitego mówcy tak wielkiego wrażenia, jak jego poprzednie mowy. Prawdę powiedziawszy, chłód ten nie powinien zadziwiać, i jakkolwiek wielki jest talent krasomówczy byłego prezesa gabinetu, łatwo zrozumieć, że talent ten jest niedostateczny dla zmuszenia do przyjęcia doktryn, w obronie których został on użyty. P. Thiers, jednocząc swe doktryny wsteczne co do polityki międzynarodowej, z ideami ja najliberalniejszymi w kwestji rozwoju wewnętrznego ludów, a zwłaszcza Francji, naraża się nieuniknienie na sprzeczności, które mogą jedynie zaszkodzić powodzeniu jego mów. Powiemy słówko co do zalecania przez p. Thiersa polityki zewnętrznej, jakiej rząd francuski ma trzymać się na przyszłość. Były pierwszy minister, po złożeniu oświadczenia, że Anglja odosobnia się, „zbrzydźwszy“ sobie sprawy europejskie, doradza rządowi cesarskiemu zawarcie z tem mocarstwem przymierza dla udzielenia opieki małym państwom, jakie istnieją jeszcze w Europie. Nie wdając się w krytykę tej rady, wolno atoli zapytać, czy p. Thiers upatruje w „zbrzydzeniu“ przez Anglję spraw europejskich dość pofęzną pomoc dla opieki, którą doradza. Czyż Anglja nie tolerowała rozbioru Danji? A przecież nie była ona sobie jeszcze „zbrzydzała“ wówczas sprawy europejskie. W liczbie krajów, dla których p. Thiers dopomina się o opiekę, wyszczególnia on, oprócz Danji, Szwecję i Austrię, „Saksonję i związek południowo-niemiecki.“ Niech szanowny członek ciała prawodawczego przeczyta konwencję militarną, która zawarta została w tych czasach pomiędzy państwami Niemiec południowych, niech przeczyta mowy miane niedawno przez deputowanych saskich w parlamencie północno-niemieckim, a nie będzie on mógł powstrzymać się ze swej strony od uczucia zbrzydzenia sobie niewdzięczności powziętej z wczoraj przez jego klientów, którzy udają się do Prus po opiekę, którą on im ofiaruje tak wspaniałomyślnie.“

* (List księcia Aumale). Zdaje się, że nie jest to bynajmniej przypadkowym zdarzeniem, iż sfery orleanistowskie w Paryżu zaprzętały się listem księcia Aumale, w którym ten książę orleanistowski poddaje ostrej krytyce postawiony przez rząd projekt reorganizacji armji. (Nordd. A. Z.)

Hiszpanja.

* (Wybory. — Traktaty.) Monitor wieczorny donosi w swym buletynie, że wybory do kortezów wypadły po większej części w duchu umiarkowanym. Podług tegoż pisma, Hiszpanja zawarła z Portugalją traktat pocztowy, a z Marokkiem traktat handlowy. (Nordd. A. Z.)

Frusya.

* (Armja pruska.) Frankfurter Z. podaje na czele swych szpalt następujące oświadczenie, ma-

jące charakter wiadomości komunikowanej: „Niepokojące pogłoski, szerzone o przygotowaniach do uruchomienia armii pruskiej, znajdują swe objaśnienie w tej okoliczności, że ministerstwo wojny wydało przed niedawnym czasem rozporządzenie, ażeby wszelkie luki, powstałe w armii na skutek ostatniej wojny, zostały zapełnione do 1-go kwietnia nowozaciężnymi, tak iżby w dniu tym armia pruska była w zupełności uzbrojona na stopie pokoju, t. j. gotową do boju. Wiadomości półurzędowe doniosły o tem w swoim czasie i środek ten nie powinien bynajmniej dziwić, wiadomo bowiem, że rząd pruski przyjął zasadę trzymania swej armii w stałej gotowości do walki”.

Turecja.

* (Kłeska powstańców). Według wiadomości otrzymanych z Saloniki z d. 27 lutego, stoczona została w bliskości Wolo w d. 16 pomiędzy powstańcami Tesalji a wojskami tureckimi walna bitwa, w której ci pierwsi ponieśli zupełną klęskę. Dwie bandy greckie usadowiły się pod wsią Rendina, której mieszkańcy chrześcijańscy zamiast popierać powstańców, przyłączyli się do czterech batalionów wojsk regularnych tureckich prowadzonych przez Ethem-paszę. Bandy składające się z 900 ludzi poniosły zupełną klęskę pod klasztorem Panagia. Straty ich są bardzo znaczne, i przez ten pomysłny rezultat broni tureckiej, spełził na niczem zamiar powstańców, którzy chcieli wykonać napad wzdłuż całej granicy tesalskiej. (Wien. Abp.).

* (K. S. Kuza.). Z Odessy donoszą, że książę Kuza bawi tam i utrzymuje stosunki z rumunami. Ostatnie wypadki w Bukareszcie, głównie zaś ostatnia kombinacja ministerjalna, mają pozostawać z tem w związku. Rzeczywiście, najnowsza lista ministerjalna obejmuje nazwiska, które piastowały za rządów Kuzy godność ministrów i mogą być dotąd uważane za jego przyjaciół, lub też które połączone są z nim węzłami pokrewieństwa. (Die Presse.)

Włochy.

* (Wybory). Podług Monitora wieczornego, rezultaty wyborów do parlamentu włoskiego świadczą o znakomitem powodzeniu rządu; toż pismo stwierdza, że większość konserwatywna obowiązana jest tem powodzeniem przeważnie żywemu udziałowi duchowieństwa, które pochwała po większej części projektowane przez rząd środki kościelno-finansowe. (Nordd. A. Z.).

* (G. a. r. y. b. a. d. e. z. y. c. y.). Donoszą z Palermo do gazety florenckiej, że tam krąży ciągle pogłoska o bliskim wylądowaniu garybaldezyków, którzy przybędą z Malty. Gazeta florencka nie podaje żadnego objaśnienia, jaki cel mają owi garybaldezy. (La Fr.)

Korespondencje Dziennika Warszawskiego

Paryż, 10 marca. (*).

Wychowanie publiczne. — Prawo prasowe. — Stosunki z Prusami.

Ciało prawodawcze przystąpiło do rozbiórki projektu do prawa o przymusowym i bezpłatnym wychowaniu. Pod tym względem, Francja dotąd nie ma się czem szczycić. Nie tylko w Prusach, lecz i w Bawarii rzadko który wieśniak nie umie czytać i pisać, a we Francji większa ich część jest niepiśmienna. W Niemczech prawie wszyscy rekruci wstępując do wojska już umieją czytać, tu dopiero uczą się w pułkach. Nawet w Anglii, majtkowie, szczególnie protestanci, umieją czytać i pisać.

Ze nauczywszy się czytać, francuzi nie zmieniają się, o tem nie wątpliwe. Nie dość nauki, trzeba jeszcze wychowania. Filozofja nie może nauczyć niczego lepszego od ewangelji: kochać bliźniego jak siebie samego. Jeżeli zaś nowo nauczenni czytać, będą czytać tylko złe książki, to mało pożytku przyniesie ich nauka. Uznano już, że feljetony wychwalające zbrodnie, przyczyniają się do powiększenia liczby zbrodniarzy. Wprawdzie najwięcej morderstw jest w państwie rzymskim, gdzie jest najmniej szkół, a w Holandji gdzie najwięcej tych ostatnich, najmniej jest zabójstw, lecz protestanci mają wiarę, a francuzi mają przesady lub niewiarę.

Emil Girardin inaugurował nowe prawodawstwo w sprawach prasowych; skazano go za artykuł w *La Liberté* na 5,000 fr. kary. To go rozjattażyło i tylko zemstą oddycha. Po kilku wyrokach, rząd zastrzega sobie prawo zamknąć pismo. Ostrzeżenia taniej wypadały dziennikarzom.

Wiadomość, że wielki książę badeniński chce zrzec się tronu na rzecz króla pruskiego, otworzyła oczy i p. de Moustier. Zaczyna nakonieć spostrzegać, że nad Renem gromadzą się chmury, i gdyby prusacy nie chcieli czekać dopóki Francja nie skończy swego u-

(*) List ten wzięty jest z *Warsz. Dniew.*

zbrojenia, to mogłoby być źle z Napoleonem, bo może karabiny Chassepot będą strzelały dalej od pruskich iglicowych.

K.

Neapol, 8 marca.

Tegoroczny karnawał. — Turyńska *Permanente* i wybory. — Jeszcze o wybuchu w Pausilipe.

Karnawał skończył się i można powiedzieć, że tego roku przeszedł dość smutno, co łatwo zrozumieć zważywszy na przesilenie ekonomiczne, trapiące nas od kilku miesięcy i słuszne obawy wzbudzone przez ostatnie wypadki polityczne. Było wprawdzie kilka zabaw u dworu i w domach arystokratycznych, jednak brak zapalu jaki dawał się spostrzegać innych lat i zabaw publicznych, odjęły ostatnim dniom zapust cechę wesołości i powszechnego szaleństwa, co zawsze ścigało do nas cudzoziemców.

Postawa *Permanente* (komitetu nieustającego) w Turynie pod przewodnictwem hr. San-Martino, budzi niespokojność wszystkich stronnictw. Radykalni szczególnie, udający zadowolenie z tego niespodzianego poparcia ze strony prowincji, gdzie nigdy nie mogli się utrwalić, w gruncie wcale nie są zaspokojeni tem dziwnym przymierzem ze stronnictwem tak zdyskredytowanym we Włoszech, które, pomimo wszystkich swych złudnych przyrzeczeń, jest zawsze stronnictwem klerikalnych i piemonckich autonomistów. Ważniejszem jest, że w Turynie nie sama *Permanente* góruje, i że opozycja przeciwko niej okazuje się jawnie i dość jest silna, tak że nie można przewidzieć, które z tych dwóch stronnictw otrzyma ostateczne zwycięstwo.

Co do przygotowań u nas do wyborów mających się odbyć w przyszłą niedzielę, niema prawie nic do dodania do ostatnich mych wiadomości; wszędzie pracują z zapalem i zaciętością, zadziwiającą u nas. Stronnictwa toczą z sobą nieubłaganą walkę, na którą masa ludności patrzy dość obojętnie. Wszelako komitet wyborczy *Indipendenza e Progresso*, o którym wspominałem już, ogłosił listę 12-u kandydatów z naszego miasta, a ponieważ zachowuje ona środek pomiędzy tchórzostwem zachowawców i wybrykami radykalnych, można się spodziewać, że zjedna sobie przychylności wyborców, szczególnie w dzielnicach gdzie mają przewagę klasy wykształcone; a co do innych, dość dwóch lub trzech podżegaczy i kilku szarlatanów, aby pociągnąć za sobą całą posłuszną gromadę wyborców.

Poszukiwania w Pausilippe w gruzach domów, doprowadziły do odkrycia nowych ofiar, wszelako ciało porucznika Acunto, sprawcy strasznej katastrofy, nie zostało jeszcze wynalezione. Z badań sędziego śledczego okazuje się jawnie, że ten był oficer burboński, któremu rząd z całą naiwnością powierzył tak ważne stanowisko, jak straż prochowni, oddawna obmyślił swój okrutny zamiar wysadzenia w powietrze domu, gdzie był włajnie skład ukradzionego prochu, i że zachował sobie tajemne wyjście do ucieczki w razie poszukiwań policji dla zabezpieczenia swej osoby podczas wybuchu. Zapewniają obok tego, że był w zмовie z reakcjonistami i że znaczną część ukradzionego prochu odsyłał do komitetu burbońskiego w pałacu Farnese na użytek bandytów. To wykrycie, jak powiadają, dało powód do innych, jeszcze ważniejszych, lecz nie chcę o tem mówić, dopóki sprawiedliwość nie wyjaśni tej ciemnej sprawy.

G. P.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

* (Prelekcje publiczne). Przypominamy, że jutro we wtorek, o godzinie 5 1/2 będzie miał miejsce w auli szkoły głównej, drugi odczyt pr. Lewestama o poezji dramatycznej, na korzyść niezamożnych studentów szkoły głównej.

* (P. S. Bellachini) nadworny magik króla pruskiego, przybył niedawno do Warszawy, od wtorku, t. j. od dnia 7 (19) marca r. b., rozpocznie przedstawienia swoje w sali Doliny-Szwajcarskiej i takowe odbywać się będą we wtorki, czwartki, soboty i niedziele.

* Wyszły z druku: — Poszyt 6y *Kółka Domowego*, (za drugą półowę marca). — Nr. 18 *Kliniki*. — Nr. 11 *Zorzy*. — Nr. 11 *Przeglądu Tygodniowego* — i Nr. 11 *Merckurego*.

Warszawa, dnia 6 (16) Marca.

Kalendarz

We wtorek, 19 marca, — św. *Józefa Oblubieńca N. M. Panny*. — Słońce wsch. o godz. 6 min. 8; zach. o godz. 6 min. 9.

We środę, 20 marca, — św. *Archępa pr. i Eufemji pan.* — Słońce wsch. o godz. 6 min. 5; zach. o godz. 6 min. 11.

Stan pogody.

Dzisiaj z rana zimna — 11,3 R	o godz. 6 z rana, o godz. 4 po poł.	
Wczoraj.		
Barometr w milimetrach.	749.4	749.5
Termometr Reaum.	— 9.8	— 3.4
Stan nieba	na pół pog.	pochmurny

Największe zimno — 9,9 R. Najmniejsze zimno — 2,8 R.

Wysokość wody n. Wiśle stóp 6 cali 10.

Widowiska

WIELKI TEATR. — *Dzisiaj*, opera *Mosé (Mojżesz)*, ostatni raz, przez artystów włoskich, Abonament lit. A. N. 16. — *Jutro*, *Koncert* p. Henryka *Littolfa*; część opery *Norma*; *Tańce*. — *Wczoraj*, dawano operę *Halka*, było osób 700. — *Onegdaj*, dawano komedję *Syn Giboiera*, było osób 500.

TEATR ROZMAITOSCI. — *Dzisiaj*, *Czwartka papieru*; *Portrety kochanka i meża*. — *Wczoraj*, dawano *Portrety kochanka i meża*; *Chłopi arystokracji*; *Kapelusz zegarmistrza*, było osób 777. — *Onegdaj*, dawano operę *Rus*; komedję *Przysięga Horacego*; balet *Wesele w Ojcowie*, było osób 500.

DOLINA SZWAJCARSKA. — *Jutro*, *Przedstawienie magiczne*, p. S. Bellachini.

W SALACH REDUTOWYCH. — *Wczoraj*, na *Koncertcie* na dochód „Przytuliska”, było osób 700.

W SALI RESURSY OBYWATELSKIEJ. — *Wczoraj*, na *Koncertcie* p. Zaniewicza, było osób 179.

ODEON. — *Dzisiaj i codziennie*, wystąpienie śpiewaków francuskich (z Doliny Szwajcarskiej). — Początek o godzinie 7-ej.

MUZEUM ANATOMICZNE i ETNOGRAFICZNE, A. Kallenberga, w b. hotelu wileńskim na Tłomackim, jeszcze tylko na czas krótki do obejrzenia; *codziennie* będą miały miejsce od poniedziałku, cztery wykłady anatomiczne ciała ludzkiego: — *pierwszy* wykład o godz. 11 z rana; *drugi*, o godz. 1-ej; *trzeci*, o godz. 3-ej; *czwarty*, o godz. 5-ej po południu. — Cena wejścia kop. 15. — *Wczoraj*, było osób 13. — *Onegdaj*, było osób 10.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHETY SZTUK PIĘKNYCH (w hotelu europejskim). — *Codziennie* od godziny 10 z rana do wieczora. — Cena wejścia kop. 15; w niedzielę zaś i święta kop. 5.

WYSTAWA OBRAZOW i STAROŻYTNOŚCI p. Sulatyckiego (na Podwalu w domu Dyzmańskich). — *Codziennie* od godziny 10 rano do 4 po południu. — Cena wejścia kop. 10.

NA PLACUNALEWEK. *Codziennie*, PANORAMA *Karola Fejta*, — zawierająca różne widoki i epizody z wojny między Austrią i Prusami.

* Przyjechali do Warszawy: generał-major wojsk austriackich, hrabia *Soltik*, z Wiednia i konsul generał królewsko-saski i konsul wejmarski *Lesser*, z Drezn; — wyjechali: generał-majorowie: *Birszt*, do Wilna i *Karcow*, do Radomia; rzeczywici radcowie stanu: *Kasinow*, do Wiednia; *Dekuciński*, do Tuszcz; małżonka generał-adjutanta Jego Cesarz. Mości, baronowa *Korff*, za granicę.

* Wczoraj i onegdaj przyjechało kol. żelazną warsz.-wied. i warsz.-bydg. osób 687, wyjechało osób 568; — kolejną żel. petersb.-warsz. przyjechało osób 356, wyjechało osób 206; — kolejną żel. warsz.-teresp. przyjechało osób 176, wyjechało 175; — w ogóle przyjechało osób 1828, w tej liczbie z zagranicy 155; wyjechało 1572, w tej liczbie za granicę 105.

* *Listy niewłaściwie do skrzynki pocztowych włożone*, w dniu 16 Marca 1867 r., a mianowicie pod adresem: Kazimierz Ryśko w Grodnie, Paulina Sipka w Wilnie, Jan Zawalski w Kijomte, Ewa Narbot w Kownie; — w dniu 17 Marca 1867 r. Aglajmów w Wilnie, Elżbieta Grygorjewa w Petersburgu, Mszczeska w Rydee, Obrenboki w Moskwie, Fiszser w Nowogrędku; Hereman w Brześciu lit.

Dnia 4 i 5 (16 i 17) b. m. chorych w 8-u cywilnych szpitalach: przybyło 129, wyzdrowiało 106, umarło 20, pozostało 1885 (mężczyzn 884, kobiet 1101); z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 188, kobiet 168.

* W d. 16 b. m. i roku, urodziło się *Chrześcjan*: pięciu mężczyzn, 3, żeńskiej 1, *Starozakonnych*: pięciu mężczyzn, — żeńskiej —, razem 4; zawarło śluby małżeńskie par: *Chrześcjan*: —, *Starozakonnych*: 1; umarło *Chrześcjan*: pięciu mężczyzn, 5, żeńskiej 5, *Starozakonnych*: mężczyźni 9, żeńskiej 3, razem 22.

KURSA TELEGRAFICZNE

AGENTURY RUDOLFA OKRĘT
z Berlina, d. 5 (17) Marca 1867 roku.

Z PARYŻA.

Renta 3%	69 20
Renta Włoska	54
Akcje Kredytu Ruchomego	494

Z LONDYNU

8% Papieru (Consols)	91 1/2
--------------------------------	--------

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UWIADOMIENIA.

(N. D. 1477). *Magistrat Miasta Warszawy.*

Zawiadamiając właścicieli, rządów i dzierżawców posesji w mieście Warszawie i przedmieściach Pradze położonych, że z dniem 4 (16) Marca r. b. rozpoczyna się pobór.

1. w Kasie Głównej Ekonomicznej:
 - a) 9% procent od podatku podymnego za rok bieżący na Szkoły Elementarne.
 - b) Pierwszej raty opłaty dodatkowej patentowej od utrzymujących zakłady trunków krajowych ustanowionych, w stosunku 50% całorocznej patentowej, za kwartał 1 r. b. uiszczyć się winnej.

2. w Kasie Dochodów Skarbowych:

- Pierwszych rat za r. b.
 - a) Podymnego łącznie z szarwarkiem.
 - b) 50% procent od podymnego tytułem podwyżki podatków stałych niewłaścianich.

c) 50% procent od podymnego tytułem utraconego dochodu miejskiego z opłaty konsumpcyjnej niemniej.

d) kontyngensu liwerunkowego.

3. w Kasie Poborowej Pomocniczej.

Pierwszych rat brukowego i kanałowego za tenże rok.

Magistrat wzywa tychże kontrybuentów aby pominione należności od nich przypadające w ciągu jednego miesiąca licząc od powyższej daty rozpoczynającego się poboru, niezwłocznie do powyższych kas wnieśli albowiem po upływie tego terminu, egzekucja przepisami Rządu oznaczona do opóźniających się zareglowana zostanie.

Przytem Magistrat ponawia poprzednie ostrzeżenie, ażeby żaden z kontrybuentów pieniędzy na podatki przeznaczonych nikomu niepowierzał, lecz aby takowe sam w kasach jedynie tylko do rąk właściwych poborców odbioru tychże trudniących się wnosili, i kwity zaraz tegoż samego dnia z rąk poborców odbierał, a to pod utratą pieniędzy w ręce niewłaścicieli oddanych.

Warszawa d. 27 Lutego (11 Marca) 1867 r.

p. o. Prezydenta,
Generałego Sztabu,
Generał-Major Witkowski.
Naczelnik Kancelarii, Luceński.

(N. D. 1487). *Prokurator Królewski przy Trybunale Cywilnym w Kielcach.*

Zawiadamia strony interesowane, iż Teofil Kłodnicki Komornik przy Trybunale Cywilnym w Kielcach, decyzyją tegoż Trybunału z dnia 1 (13) Października zeszłego roku, dla braku kaucji w urzędowaniu zawieszony, obecnie po jej wystawieniu, decyzyją rzeczono-go Trybunału z dnia 25 Lutego (9 Marca) bieżącego roku, do obowiązków urzędu swego przywróconym został i takowe od dnia dzisiejszego wykonywać jest moco.

Kielce d. 25 Lutego (9 Marca) 1867 r.

Chobrzyński.

(N. D. 1503). Otworzony konkurs kupiecki do majątku Salomona Feltenberga kupca i komisarza z Poznania został decyzyją z dnia dzisiejszego za ukończony a dłużnik wspólny za nieuwinione uznany.

Poznań d. 25 Lutego 1867 r.

Królewsko-Pruski Sąd Powiatowy wydział dla spraw Cywilnych.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N. D. 1498). *Rejent Kancelarii Ziemiankiej przy Trybunale Cywilnym w Kaliszu.*

Zawiadamia, iż toczy się postępowanie spadkowe: 1. po Zuzannie z Jemiołkowskich Michalskiej, jako właścicielce sumy rs. 1,350 lokowanej w dziale IV wykazu hipotecznego pod Nr. 8 na dobrach Woleńiu A. B., oraz pod Nr. 14 na dobrach Woleńiu C. obojgu w Powiecie Tureckim położonych, oraz jako po właścicielce sumy rs. 1,200 na pierwszych dobrach pod N. 9, a na ostatnich pod Nr. 15, wreszcie jako po właścicielce sumy rs. 135 na ostatnich dobrach pod Nr. 10 w dziale IV lokowanych, z których, do dwóch pierwszych sum odnosi się warunek w dziale III pod Nr. 3 dóbr Woleńiu A. B. zamieszczony; 2. po Marjanie Michalskiej, jako właścicielce sumy rs. 1,650 ubezpieczonej na rzeczonych dobrach Woleńiu, mianowicie na części A. B. pod Nr. 8, a na części C. pod Nr. 14 w dziale IV i warunku w dziale III pierwszych dóbr pod Nr. 3 zamieszczonego; 3. po Bogusławie Anguście Nieszkowskim, jako właścicielu dóbr Wardeżyna części I i III w Powiecie Słupskim położonych; 4. po Elżbiecie Nieszkowskiej, jako współwłaścicielce sumy rs. 1,546 k. 80 na tychże dobrach Wardeżyna część I i III w dziale IV pod Nr. 4 lokowanej; 5. po Andrzeju Szelażek jako właścicielu sumy rs. 1,500 pod Nr. 20 i rs. 900 pod Nr. 19 na dobrach Suchorzyń, poprzednio w Okręgu Szadzkowskim, te-

raz w Powiecie Seradzkim położonych, w dziale IV wykazu lokowanych, a subintabulowanych także na kapitale pod Nr. 165 działu IV na tychże dobrach ubezpieczonym, z których to dwóch sum, suma rs. 900 ubezpieczona jest jeszcze na prawie wieczystej dzierżawy realności w dobrach Borzewisku P-ie Seradzkim położonej, w dziale III wykazu tychże dóbr pod Nr. 5 ad 7 zapisaniem; 6. po Agnieszce z Jerzyków Janusz, jako współwłaścicielce nieruchomości we wsi Pawłówku Powiecie Kaliskim pod Nr. 45 położonej, oraz jako po wierzycielce kwoty rs. 112 kop. 50 za hipotekowanej w dziale IV wykazu pod Nr. 1 na posiadłości w wsi Dóbrcu Wielkim Powiecie Kaliskim pod Nr. 94 położonej; tudzież że do uregulowania wszystkich tych spadków termin na dzień 18 (30) Września 1867 r. w mej Kancelarii urzędowej w mieście Kaliszu oznaczony został.

Kalisz d. 22 Lutego (6 Marca) 1867 r.

Edward Milewski.

(N. D. 258). *Rejent Kancelarii Ziemiankiej Gubernji Płockiej.*

Z powodu następniej śmierci:

1. Maksymiliana Karskiego, właściciela a. nieruchomości Nr. 490 i 491 w mieście Płocku, i dóbr ziemskich Osick Włostyby w Okręgu Mławskim, b. wierzyciela sumy hipotecznych 1. zlp 15,000 na dobrach Nadroz w Okręgu Mławskim, 2. zlp 12,320 na dobrach Niedróż i 3. zlp 3,704 gr. 5 na dobrach Młyńska z Okręgu Lipnoskiego.

2. Estery z Szadokierskich Kosobudzkiej, wierzycielki sumy hipotecznych: a. zlp 11,000 na dobrach Czyżewo Siedliska z Okręgu Ostrołęckiego i b. zlp 20,000 na nieruchomości Płockiej Nr. 369.

3. Pulcherji z Jarnowskich Ciołkowskiej, wierzycielki sumy zlp 20,100 na dobrach Winnica z Okręgu Lipnoskiego.

4. Bajli z Kaczów Małogłowa, współwłaścicielki sumy zlp 4,300 na nieruchomości Płockiej Nr. 248, zapisanych, toczą się postępowania spadkowe, do zamknięcia których, termin na dzień 11 (23) Czerwca 1867 r. w mojej kancelarii wyznaczam.

Płock d. 3 (15) Grudnia 1866 r.

A. Wołowski.

OBWIESZCZENIA HYPOTECZNE.

(N. D. 1495). *Sąd Pokoju w Radlinie.*

Z powodu żądanej nowej regulacji hipoteki nieruchomości w mieście Radlinie pod Nr. 186 położonej, a mianowicie:

Domu drewnianego z trzema komórkami i połową podwórka oraz placem pod zabudowaniem temi i około takowych będącym, do własności Sukcesorów Uszera Zilbermintz należących.

Zawiadamia interesantów iż takowa regulacja hipoteki nastąpi w Sądzie tutejszym w dniu 7 (19) Czerwca 1867 r.

Wzywa ich zatem, aby do takowej osobiście lub przez pełnomocnika urzędowo i szczególnie do tego umocowanego zgłosili się, żądania swe i wnioski do protokołu regulacji podali, i w dokumenta prawa ich udowadniające zaopatrzyli się.

Ostrzega ich oraz, iż niezgłaszający się w terminie podpadną skutkom prekluzji w art. 154 i 160 prawa o hipotekach z roku 1818 przepisanej.

Jeżeliby właściciel nieruchomości wywołanej w terminie do regulacji nie stawił się, tenże na żądanie któregośkolwiek z interesantów na karę do rs. 7 k. 50 skazanym zostanie, i podług art. 150 tegoż prawa, utraci wszelkie dobrodziejstwa prawne względem swych wierzycieli.

Ogłoszenie decyzyi, jaka w skutek aktu regulacji wydana będzie nastąpi d. 10 (22) Czerwca 1867 r. na posiedzeniu Sądu tutejszego i od tegoż dnia czas do odwołania się od tej decyzyi upływać zacznie.

Interessenci przeto bez dalszego wezwania w tymże dniu ogłoszenia jej przytomni być powinni.

Radlin d. 16 (28) Lutego 1867 roku.

Podsekretarz,

Asesor Kolegjalny, Radziński.

(N. D. 1496). *Sąd Pokoju w Radlinie.*

Z powodu żądanej regulacji hipoteki nieruchomości w mieście Radlinie pod Nr. 162 położonej, składającej się z połowy domu drewnianego i klitki przy takowym będącej, wraz z placem pod zabudowaniami temi znajdującym się, do własności Szyfry Góldy z Dobie-
rów Kukierblat należącej.

Uwadamia interesantów iż takowa nastąpi w Sądzie tutejszym d. 12 (24) Czerwca 1867 r.

Wzywa ich zatem, aby do takowej osobiście lub przez pełnomocnika urzędowo i szczególnie na to umocowanego zgłosili się, żądania swe i wnioski do protokołu regulacji podali i w dokumenta prawa ich udowadniające opatrzyli się.

Ostrzega ich oraz, iż niezgłaszający się w terminie podpadną skutkom prekluzji w art. 154 i 160 prawa o hipotekach z roku 1818 przepisanej.

Jeżeliby właściciel nieruchomości wywołanej w terminie do regulacji nie stawił się, tenże na żądanie któregośkolwiek z interesantów na karę do rs. 7 k. 50 skazanym zostanie i podług art. 150 tegoż prawa utraci wszelkie dobrodziejstwa prawne względem swych wierzycieli.

Ogłoszenie decyzyi jaka w skutek aktu regulacji wydana będzie nastąpi d. 16 (28) Czerwca 1867 r. na posiedzeniu Sądu tutejszego i od tegoż dnia czas do odwołania się od tej decyzyi upływać zacznie.

Interessenci przeto bez dalszego wezwania w tymże dniu ogłoszenia jej przytomni być powinni.

Radlin dnia 1 (13) Marca 1867 roku.

Podsekretarz,

Asesor Kolegjalny, Radziński.

(N. D. 1508). *Sąd Pokoju w Łowiczu. Wydział Hipoteczny.*

W skutek wniesionego żądania przez Paulinę Cytwic o wywołanie do pierwsiostkowej regulacji hipoteki nieruchomości Nr. 133 przy ulicy Warszawskiej w mieście Sochaczewie Powiecie Sochaczewskim położonej, składającej się z domu murowanego piętrowego, zabudowań gospodarskich drewnianych, jako to: drwalak i oborek, ogrodu warzywnego i placu na jakim te zabudowania stoją, pomiędzy domem pocztowym i nieruchomością Zalewskiej znajdującymi się, termin do uregulowania tej nieruchomości został oznaczony na dzień 13 (25) Czerwca 1867 r.

Wzywa więc osoby interesowane, ażeby w terminie oznaczonym z prawami swymi do tej nieruchomości w Kancelarii Hipotecznej Sądu Pokoju w Łowiczu sami osobiście, lub za pośrednictwem prawnie umocowanych pełnomocników zgłosili się i dokumenta ich prawa wykazujące złożyli.

Przytem ostrzega, że w razie niezgłoszenia się właścicieli i interesantów w terminie oznaczonym, zostaną do nich zastosowane przepisy i skutki prekluzji art. 154 i 163 prawa hipotecznego z r. 1818.

Termin do ogłoszenia zapasé mającej decyzyi w skutek aktu pierwsiostkowej regulacji oznaczony został na dzień 16 (28) Czerwca 1867 r. i od tegoż dnia czas do założenia od niej apelacji zaczyna się rachować, w terminie więc tym bez dalszych wezwań każdy interesowany stawić się powinien.

Łowicz d. 25 Lutego (9 Marca) 1867 r.

Asesor Tybunału,

p. o. Podsekretarz,

Asesor Kolegjalny, Znajewski.

LICYTACIE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

(N. D. 1013). *Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu.*

Podaje do wiadomości, iż w d. 16 (28) Marca 1867 r. o godzinie 12-iej w południe w pałacu rządowym przy ulicy Rymskiej, pod Nr. 741 w miejscu jej posiedzeń, odbywać się będzie głośna in plus licytacja, na sprzedaż drzewa z lasów rządowych Leśnictwa Petrokowskiego Gubernji Petrokowskiej w bliskości rzeki Pilicy położonych, a mianowicie z cięć o: brębu Pila lit. K. Okr. I Szezołki Nr. 12 i 13 tudzież Okręgu IV Dąbrowki Nr. 1 do 11 z Okręgu Stobnic lit. L. Okr. I Młynki Nr. 4 do 14 z Okręgu Nagórzyce lit. B. Okr. IV Dąbrowa Nr. 17—18 z Okręgu Swolszewice lit. C. Okr. I Wasy Nr. 17—18 poczynając od sumy rs. 10,147 kop. 10 $\frac{1}{2}$.

Ubiegający się o nabycie drzewa, obowiązany jest wnieść do kasy głównej Warszawskiej lub Banku Polskiego na wadium w gotówce listach zastawnych albo likwidacyjnych, lub innych procentowych papierach nych, lub innych procentowych kuponami rs. 1,015 skarbowych z właścicielami kuponami rs. 1,015 wyraźnie rubli srebrem tysiąc piętnaście i w dowód tego kwit kasy na wniesienie tej sumy złożyć w biurze Komisji przed godziną dwunastą w dniu do licytacji oznaczonym.

Wykazy oszacowania i warunki tej sprzedaży, przejrane być mogą w Warszawie w biurze Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, w Rządzie Gubernjalnym Petrokowskim, oraz w Urzędzie Leśnym Petrokowskim.

Miejscowa służba leśna kuźdemu zgłaszającemu się, okaże drzewo na gruncie, które wolno szczegółowo obejrzeć; później bowiem żadne reklamacje o jakiegobądź niedobry, zły szacunek lub gatunek drzewa, przyjęte nie będą, a utrzymujący się przy kupnie, całkowitą należność na licytacji postąpią, w terminach oznaczonych obowiązany będzie.

Warszawa, d. 23 Stycz. (4 Lutego) 1867 r.

Dyrektor Wydziału,

Rzeczywisty Radca Stanu, Dąbrowski.

Naczelnik Sekcji, Wojcibun.

(N. D. 1485). *Rząd Gubernjalny*

Siedlecki.

Podaje do wiadomości, że w dniu 14 (26) Marca r. b. w Sali posiedzeń Rządu Gubernjalnego odbywać się będą licytacje, przez opieczetowane deklaracje, na dostawy dla tutejszego Rządu Gubernjalnego, w przeciąu czasu od dnia zatwierdzenia licytacji przez Rząd Gubernjalny, po dzień 1 (13) Stycznia 1868 r. następujących przedmiotów:

a. Materiałów Kancelaryjnych i oświetlenia (oprócz papieru ktoron z fabryki Banku Polskiego zakupowany będzie), i

b. na dostawę drzewa opałowego, za utrzymującego się przy licytacji na materiałach kancelaryjnych i oświetleniu, uznany będzie ten, kto w deklaracji podanej, odstąpi na korzyść Skarbu najwyższy procent, od należności ryczałtowej, jaka według cen arszagowych ustanowionych na każdy szczegół, przypadając mu będzie, za dostarczoną ilość artykułów;—o cenach tych, jak również o szczegółowych warunkach licytacyjnych mający chęć przystąpienia do licytacji, powziąć mogą wiadomość w wydziale Służby Ogólnej, w godzinach biurowych każdego dnia wyjąwszy świąt uroczystych i galowych. Wadium do tej entrepryzyny ustanawia się w stosunku $\frac{1}{10}$ części, obliczonego w przybliżeniu rocznego wydatku, to jest rs. 190.

Do oddzielnej licytacji na dostawę drzewa opałowego, twardego, Suchego, to jest dębowego, olszowego lub rzozowego, mieszanego z sosnowem, ustanawia się cena anszlagowa po rs. 2 kop. 25 za jeden sażeń półkubiczny, oprócz tego, za porabianie i ułożenie po kop. 50 od jednego sażnia, za utrzymującego się przy licytacji, uznany będzie ten, kto w podanej deklaracji zamieści najniższą, (d. ceny powyżej wymionionej, po której podejmie się dostawę drzewa, wadium do tej entrepryzyny oznacza się w stosunku $\frac{1}{10}$ części obliczonego w przybliżeniu kosztu całorocznej dostawy to jest rs. 134. Oprócz tego, pretendenci do dostawy drzewa powinni dołożyć do deklaracji, świadectwo władzy miejscowej napisane na papierze ceny kop. 15, w dowód że posiadają odpowiednią ilość drzewa w gatunkach wyżej wyszczególnionych.

Deklaracje opieczetowane lakami, według wzoru poniżej zamieszczonego, oddzielną na materiały kancelaryjne z oświetleniem, — i oddzielną na drzewo, przyjmowane będą, tylko do godziny 12 w południe dnia 14 (26) Marca r. b. przez Sekretarza Rządu Gubernjalnego albo nadesłane pocztą pod adresem Rządu Gubernjalnego, z wyraźnym wypisaniem na adresie „Deklaracja do Licytacji odbyć się mającej w dniu 14 (26) Marca 1867 r. na dostawę materiałów kancelaryjnych i oświetlenie, lub Deklaracja na dostawę drzewa dla Rządu Gubernjalnego Siedleckiego; — w środku jednej lub drugiej deklaracji, mają się znajdować kwity Kasy Gubernjalnej lub Okręgowej, na złożone wadium w ilości do pierwszej rs. 190; do drugiej rs. 134 gotowizną, albo papierami mającemi kurs w kraju i dozwolonymi do składania na kauce i wadium. Deklaracje winny być pisane jasno i wyraźnie, bez żadnych pomyłek, poprawek, przekreśleń i skrobań i nie mogą zawierać żadnych warunków i zastrzeżeń, w razie niezastosowania się do obecnego przepisu, uznane będą za nieważne.

Wzór do deklaracji
Wskutek ogłoszenia Rządu Gubernjalnego Siedleckiego z dnia 24 Lutego (8 Marca) 1867 roku składam niniejszą deklarację: iż obowiązuję się podjąć, dostawę materiałów Kancelaryjnych tudzież światła, dla Rządu Gubernjalnego Siedleckiego po dzień 1 (13) Stycznia 1868 roku, ustępując od należności jaka mi przypadać będzie, za powyższą dostawę, na korzyść Skarbu procent od sta po rubli srebrem (tu wypisać procent ofiarowany literami), albo obowiązuję się podjąć dostawę drzewa opałowego dla Rządu Gubernjalnego Siedleckiego po dzień 1 (13) Stycznia 1868 roku, licząc za jeden sażeń półkubiczny miary, po rs. N. kop. N. a za rabanie i ułożenie po kop. N. (tu wypisać wyraźnie literami cenę sażnia półkubicznej miary i cenę rabania) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom warunkami licytacyjnymi objętym, które mi są dobrze znane, kwit Kasy N. na złożone wadium w ilości rs. N. dołączam, które w razie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę (lub o odesłanie pocztą na mój koszt do miejsca N. upraszam) stałe moje zamieszkanie jest (wypisać miejsce zamieszkania) pisalem w N. dnia Miesiaca 1867 r.

Podpiszę imię i nazwisko.

Совѣтникъ Лекевичъ

И. Д. Старшаго Дѣлопроизводителя

А. Весоловскій.

(N. D. 1486). *Радомское Губернское*

Правление.

Симъ объявляетъ въ всеобщее свѣдѣніе, что на починку Радомской Ратуши производится будуще въ Радомскомъ Губернскомъ Правленіи 3 (15) Апрѣля с. г. въ 1 часть по полудни публичные торги посредствомъ запечатанныхъ деклараций отъ

сметной суммы тысяча восемьсот семидесять рубль тридцать два копейки серебром.

Податели декларации обязаны приложить к оному расписки, казначейства на представленный им залог, в количестве 187 р. 75 к. с. наличными деньгами или же процентными бумагами на основании существующих постановлений принимаемых в залог Казначейства.

Подробные условия к предстоящим торгам а также план и смета могут быть пересмотрены желающими ежедневно исключая праздников в Административном Отделении Губернского Правления.

Податели декларации должны быть составлены по прилагаемой здесь форме и писаны на гербовой 30 к. с. достоинства бумаге. Такая декларация будет принята Губернским Правлением включительно по десть предназначенный для торгов до 12 часа в полдень, поданный после этого срока принят не будет.

На конверте кроме надписи, следует еще написать: „Декларация на подряд починки Ратуша в г. Радомь“.

Форма объявления.

Вследствие объявления Радомского Губернского Правления от 24. 11. 1867 г. сим объявляю: что обязуюсь взять подряд починки здания Ратуша в г. Радомь согласно утвержденного плана и сметы за суму всего (здесь писать суму цифрами и прописью) с соблюдением всех торговых условий подписанных для настоящего подряда.

На представленный временный залог в суму представляю квитанцию касу NN.

Место постоянного жительства моего в NN.

Писал в NN. дня мца года. (Здесь имя и фамилия).

Подает до публичной wiadomości, iż na entrepryzę reperacji ratusza w mieście Radomiu odbywać się będzie w d. 3 (15) Kwietnia r. b. w biurach Rządu Gubernialnego tutejszego do godziny 1-jej z południa publiczna i minus przez opieczetowane deklaracje licytacja od sumy rs. 1,877 k. 32 wyraźnie rubli srebrem tysiąc osiemset siedemdziesiąt siedm kopiejek trzydzieści dwie zatwierdzonym na to anszlagiem objętej.

Składając deklarację obowiązany dołączyć do niej kwit kasy Skarbowej na złożone vadium rs. 187 k. 75 wyrównujące 1/10 części sumy anszlagowej, gotowizną lub w papierach według przepisu w vadia przyjmowanych.

Szczegółowe warunki do tej licytacji ułożone oraz plan i anszlag w biurze Rządu Gubernialnego w Wydziale Administracyjnym codziennie wyjawszы dni świątecznych mogą być przejrzone.

Deklaracje winny być sporządzone i nadesłane franco podług domieszczonego poniżej wzoru i spisane na papierze stemplowym ceny kop. 30 przyjmowane zaś będą w Rządzie Gubernialnym do włączenia dnia do licytacji na znaczonego do godziny 12 w południe, poczem odpięctowanie onych nastąpi.

Na kopercie deklaracji oprócz adresu, domieszczone być winny wyrazy:

„Deklaracja na podjęcie się entrepryzy reperacji Ratusza w mieście Radomiu.“

Wzór do deklaracji.

„W skutku ogłoszenia Rządu Gubernialnego Radomskiego z d. N. podaję niniejszą deklarację, że podjęm się entrepryzy reperacji ratusza w mieście Radomiu podług zatwierdzonego planu i anszlagu za sumę rs. N. wyraźnie N. podając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach do licytacji zamieszczonych.“

Na złożone vadium w kwocie rs. dołączam kwit kasy NN.

(Tu podajis imienia i nazwiska)

W końcu Rząd Gubernialny ostrzega, iż deklaracje później złożone przyjęte nie będą.

Radomь, Марта 2 (14) дня 1867 года.

Совѣтникъ, Красевскій.

Бухгалтеръ, Тарханскій.

(N. D. 1227) *Magistrat Miasta w Warszawie.*

Podaje do powszechnej wiadomości: iż w dniu 21 Marca (2 Kwietnia) r. b. o godzinie 12 w południe w sali posiedzeń biura Magistratu odbędzie się licytacja i plus przez opieczetowane deklaracje na sprzedaż placu miejskiego pod Nr. 191 i 192 w Warszawie przy ulicy Krzywe-Koło położonego, zajmującego powierzchnię stóp kwadr. rosyjskich 2149,94 czyli łokci kwadr. polsk. 602, od sumy na rs. 1,204 wyraźnie na rubli srebrem tysiąc dwieście cztery oszacowane, licząc łokcie kwadr. polsk. po rsr. 2 w warunkach zamieszczonych i do niniejszej licytacji podane.

Mający przeto zamiar ubiegania się o takowe kupne mogą złożyć w czasie i miejscu

wyż oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczetowane deklaracje napisane podług wzoru niżej zamieszczonego, a w tych wyraźnie literami bez skrobania poprawek i przekreśleń wypiszą postąpną przez siebie sumę.

Nadto do deklaracji winien być dołączony kwit kasy Ekonomicznej Miasta Warszawy na złożone w tejez vadium w ilości rsr. 120 i na koszt ogłoszenia rsr. 10, które się utrzymującemu się przy licytacji natychmiast zwrócone będą.

Inne warunki dotyczące w mowie będącej licytacji są do przejrzania w wydziale Administracyjnym każdodziennie wyjawszы dni świątecznych

Warszawa d. 16 (28) Lutego 1867 r.

p. o. Prezydenta,

Jenerałnego Sztabu Jenerał-Major

Witkowski.

Naczelnik Kancelarii, Luceński.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z d. podaję niniejszą deklarację mocą której obowiązuję się nabyć plac pod Nr. 191 i 192 w Warszawie przy ulicy Krzywe-Koło położony zajmujący powierzchnię stóp kwadr. rosyjsk. 2149,94 czyli łokci kwadr. polsk. 602 obowiązując za takową rsr. NN. (wypisać literami, podając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym).

Kwit na złożone w Kasie Ekonomicznej miasta Warszawy vadium w ilości rsr. 120 i na koszt ogłoszenia rsr. 10 przy niniejszym załączam.

Stafe moje zamieszkanie jest w N. pisalem dnia N. miesiąca N. roku 186

(podpisać wyraźnie imię i nazwisko)

(N. D. 1428). *Управление Новогеоргиевскій Крѣпостной Артиллеріи.*

Объявляю, что при Управлении оной будутъ производиться 22 Марта торгъ, а 24 числа тогоже Марта переторжка на перевозку изъ Новогеоргиевска въ Варшаву на станцію Жельзной Дороги на вольнонаемныхъ подводкахъ, 9,000 пудовъ пороха, въ коемъ съ укрупкою будетъ всеу до 12-ти тысячъ пудовъ.

Торги будутъ производиться отъ 10 часовъ утра до 2 часовъ пополудни, почему желающіи участвовать на этихъ торгахъ приглашаются прибыть въ означенное Управление съ залогомъ и свидетельствами на право допущения къ торгамъ по военному ведомству; условие же торговъ будетъ желающимъ предъявлено по всякой время.

Кр. Новогеоргиевскъ, 28 Февраля 1867 г

Командиръ Крѣпостной Артиллеріи,

3 Полковникъ, Винклеръ.

(N. D. 1383). *Начальникъ Сейненскаго Уѣзда.*

Такъ какъ назначенные бывшими Августовскимъ Губернскимъ Правлениемъ на 22 Декабря (3 Января) 1866/7 г., торги на отдачу въ арендное содержание въ Сейненскомъ уѣздѣ пропинаціоннаго дохода, принадлежащаго Римско-Католическому духовенству, по случаю невки соискателей не состоялись, то Уѣздное Управление симъ объявляетъ ко всеобщему сведенію, что въ присутствіи оного 21 Марта (2 Апрѣля) 1867 г. начиная съ 10 часовъ утра, произведутся будутъ новые устные торги на отдачу въ арендное содержание сказаннаго дохода съ 3 (15) Сентября 1866 по 19 Июня (1 Июля) 1869 года въ слѣдующихъ духовныхъ имѣніяхъ а именно:

a) Крестоволъ въ д. Кубронайцъ отъ сумми 34 руб.

б) Лишківъ въ д. Линцику отъ сумми 18 руб.

в) Лоздзъ въ д. Буйнишки Немонайцъ, Подзъ и Шадзюны отъ 36 руб.

г) Бераники въ д. Ольшанка, Зарубы и Свинь отъ 81 руб. 26 коп.

По этому желающіи взять эти аренда могутъ явиться въ сіе Управление къ означенному сроку.

Г. Сейна 23 Февраля 1867 года.

Подполковникъ,

(N. D. 1504). *Начальникъ Повиату Сохачевскаго о.*

Гдѣ ogłoszona на dzień 22 Lutego (6 Marca) r. b. licytacja na wydzierżawienie majątku poduchownego, dawniej zaś w probostwa w Hawie należącego, obecnie zaś w zawiadywaniu Skarbu zostającego, dla braku konkurentów spełzła bez skutku, przeto Naczelnik Powiatu Sochaczewskiego podaje do wiadomości, że w dniu 31 Marca (12 Kwietnia) r. b. jako terminie powtórny, odbędzie się o godzinie 11 z rana licytacja głośna na wydzierżawienie dwuletnie rzeczonoego majątku od sumy rs 824 dotychczas opłacanej; każdy zatem chęć licytowania mający, winien złożyć na posiedzeniu licytacyjnem vadium w kwocie rs. 41, utrzymujący się zaś przy licytacji kwotę rs. 15 na koszt ogłoszeń.

Warunki szczegółowe do licytacji każdodziennie przejrzane być mogą w biurze Po-

wiatu Sochaczewskiego w godzinach służbowych.

Sochaczew d. 23 Lutego (7 Marca) 1867 r.

Kapitan, Pletz.

(N. D. 1462). *Magistrat Miasta Łodzi.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w d. 27 Marca (8 Kwietnia) r. b. o godzinie 10-jej przed południem, odbywać się będzie w Magistracie tutejszym, in minus przez opieczetowane deklaracje licytacja na położenie nowych bruków w ulicach przyległych do stacji kolei żelaznej w mieście Łodzi, a mianowicie: Włodzkiej, Dzikiej i Krótkiej, zaczynając od sumy rs. 2,551 kop. 56 1/2, potwierdzonym kosztorysem objętej.

Każdy zatem chęć podjęcia się tej entrepryzy mający, winien w terminie powyżej oznaczonym złożyć opieczetowaną deklarację, podług poniżej zamieszczonego wzoru na stempli ceny kop. 15, wyraźnie bez skrobań i przekreśleń spisną, z dołączeniem kwitu kasy miejskiej lub innej skarbowej, na stawione vadium wyrównujące 1/10 części sumy kosztorysowej czyli rs. 255 kop. 16, które nie utrzymującemu się zaraz powrócić nie będzie.

Warunki licytacyjne i wykaz kosztów, każdego dnia w godzinach służbowych w biurze Magistratu przejrzane być mogą.

w Łodzi d. 23 Lutego (9 Marca) 1867 r.

Prezydent, Pohleńs.

Wzór do deklaracji.

Stosownie do ogłoszenia Magistratu miasta Łodzi z daty N. podaję niniejszą deklarację, iż zobowiązuję się wziąć entrepryzę położenia nowych bruków w ulicach: Włodzkiej, Dzikiej i Krótkiej w mieście Łodzi za sumę rs. N. (tu wypisać sumę cyframi i literami) poddając się wszelkim zastrzeżeniom warunków licytacyjnych objętych, a mnie dobrze znanych, kwit na złożone vadium w kwocie rs. N. dołączam. Pisałem w N. dnia N. miesiąca N. roku N. (tu podpisać wyraźnie imię i nazwisko).

Na kopercie deklaracji domieszczone być winien napis: „Deklaracja do licytacji na entrepryzę położenia w 3-ich ulicach w mieście Łodzi bruków w dniu N. miesiąca N. roku N. odbyć się mającej.“

(N. D. 1500)

Podpisany Patron Trybunału Cywilnego w Warszawie pod Nr. 1788 zamieszkały, jako obrońca Tekli z Rzętkowskich Sikorskiej, zawiadamia i ogłasza, iż na podstawie dwóch wyroków Trybunału Cywilnego Warszawskiego, w dniach: 27 Października (8 Listopada) 1866 r. i 11 (23) Stycznia 1867 r. między Teklą z Rzętkowskich Sikorską, a Małgorzatą Charczewską wdową, jako opiekunką główną nieletniego Antoniego Rzętkowskiego, Edwardem Rzętkowskim, przez Józefa Kokeli obrońcę przy Radzie Stanu stawiającymi, tudzież Magdaleną z Rzętkowskich Rożycką, nieletnią przez małżeństwo usamowolnioną, w asystencji męża swego Władysława Rożyckiego czyniącą, i tymże Władysławem Rożyckim Rejentem, jako kuratorem żony swej Magdaleny z Rzętkowskich Rożyckiej, przez Stanisława Rotwand Patrona Trybunału bronionemi, zapadłych, wystawia się na publiczną sprzedaż w drodze działów

NIERUCHOMOŚĆ Nr. 359.

w Warszawie przy ulicy Rynek Nowego-Miasta, na gruncie emfiteutyicznym położoną, prawem niepodzielnej własności do Tekli, Edwarda, Magdaleny i Antoniego rodzeństwa Rzętkowskich należącą, składającą się:

a. Z domu frontowego masiw murowanego z cegły palonej na wapno, o parterze i 2 piętrach z mieszkaniami poddasznymi i piwnicami sklepionymi, pokrytego dachówką holenderką.

b. Oficyny masiw murowanej o 2 piętrach, po prawej stronie podwórza postawionej.

c. Oficyny masiw murowanej z cegły palonej na wapno, po lewej stronie podwórza wybudowanej, o parterze i 2 piętrach z mieszkaniami poddasznymi i piwnicami.

d. Oficyny masiw murowanej z cegły palonej na wapno, po lewej stronie w podwórzu, w przedłużeniu poprzedzającej postawionej, o parterze i 2 piętrach z piwnicami sklepionymi.

e. Oficyny masiw murowanej z cegły palonej na wapno, w tyle podwórza stojącej, o parterze, pokrytej dachówką holenderką, mieszczącej w sobie wozownię i mieszkanie poddaszne.

f. Kloak z desek.

g. Bruku w podwórzu, obejmującego powierzchnię łok. kwadr. 290.

h. Gruntu pod całą nieruchomością łok. kwadr. 1600, z którego opłaca się corocznie czynszu in recognitionem domini directi rsr. 4 kop. 50.

Obszerniejsze opisanie, relacja biegłych po spół z taksa sądowem, w dniu 17 (22) Listopada i następujących dni 1866 r. przez biegłych przysięgłych sporządzone obejmują.

Po odbyciu w dniu 31 Stycznia (12 Lutego) 1867 r. pierwszej publikacji zbioru objaśnień

i warunków licytacyjnych, termin do przygotowania przysądzenia, wyznaczony został na dzień 17 (29) Marca 1867 r. godzinie 10 z rana, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego w Warszawie przy ulicy Długiej pod Nr. 549, przed Wym. Rożnowskim Sędzią Delegowanym.

Zbiór objaśnień i warunków licytacyjnych, przejrzeć można w Kancelarii Podpisarza Trybunału Wydziału II i u podpisanego Patrona sprzedaż popierającego.

Licytacja zacznie się, od sumy rsr. 16,992, jako szacunku taksa biegłych wynalezionego.

Warszawa dnia 1 (13) Lutego 1867 roku.

Konstanty Chojnowski Patron.

(N. D. 1472). *Obrońca przy Radzie Stanu Królestwa Polskiego.*

Wyrokiem Trybunału Cywilnego Kaliskiego z dnia 22 Października (3 Listopada) 1864 r., pomiędzy Japem Bielskim, a ucieleśniami Zygmuntom, Marią i Zenoną Bielskimi, przez matkę i główną opiekunkę Filipinę z Kleszczyńskich Bielską, reprezentowanemi — wszystkimi w Białymostku Okręgu Sieradzkiego zamieszkałymi, jako spadkobiercami, niegdy Franciszka Bielskiego, zapadłym, nakazany został dział i sprzedaż w tej drodze dóbr

WOJOSTWA SIERADZKIEGO z przyległością Wiechu ic, z Okręgu Sieradzkiego, do której termin przysądzenia przez Delegowanego Rudolfa Rojer As sora na dzień 14 (26) Lipca r. b. godzinie 4 z południa został wyznaczony.

W terminie tym rozpocznie się licytacja od sumy rs. 32,100, taksa biegłych wynalezioną. i Wzywa się więc w ystkich interesowanych i wierzycieli hipotecznych, aby praw swych dopełniali. Warunki są do przejrzania w Trybunale i u popierającego sprzedaż.

Kalisz d. 1 (13) Czerwca 1866 r.

R. Ściszeński Teodor.

Po odbyciu w dniu powyż wymienionym przygotowania przysądzenia, przy którym utrzyma się popierający sprzedaż, i termin do ostatecznego przysądzenia na dzień 24 Marca (5 Kwietnia) 1867 r. godzinie 4 z południa przed Delegowanym Trybunału oznaczono. Licytacja rozpocznie się od ceny taksi biegłych wykrytej. Vadium rs. 2,000.

Kalisz d. 2 Lutego (8 Marca) 1867 r.

Rościszewski Teodor.

ZAPOZWY EDYKTALNE.

(N. D. 1373). *Sąd Polity Poprawczy Powiatu Warszawskiego Wydziału II.*

Zapozywa niniejszem Jankla Jakubowicza, z wyroku utrzymującego się, ostatecznie w Gminie Gole Powiecie Łowickim zamieszkałego, a obecnie z pobytu niewiadomego, ażeby w przeciągu dni 30 od daty dzisiejszej, celem wysłuchania w własnej swej sprawie wyroku, do Sądu tutejszego przybył, gdyż w razie przeciwnym, według przepisów prawa postąpnem z nim zostanie

Warszawa d. 25 Lutego (9 Marca) 1867 r.

Sędzia Prezydujący, Moczydłowski.

(N. D. 1208). *Sąd Polity Prostej Okręgu i miasta Warszawy Wydziału III.*

Ogłasza, że w dniu 2 (14) Lutego r. b. przy ulicy przelask, pod parkanem posesji Nr. 1354 znaleziono na trefoarze zwłoki dziecięcia płci męskiej, około 7 miesięcy życia płodowego mieć mogącego, zawinięte w kawał szarego grubego płótna; ktoby wiedział o matce lub sprawcy porzucenia tego płodu, obojętny zawiadomić najbliższą władzę policyjną lub sądową

Warszawa d. 7 (19) Lutego 1867 r.

Podsek, Dziaskowski.

(N. D. 1371). *Sąd Polity Poprawczy Powiatu Warszawskiego Wydziału I.*

Przy odbytej rewizji w miejscu podejrzanym, zakwestionowano różne przedmioty, a mianowicie: ręczniki, dwie czarne chustki, dwie kołdry pikowe, powłóczek z poduszeczką z cyfry S. S., chustek do nosa 10 z różnymi cyframi, kielich kościelny mosiężny wyłaczany cyzelo, ały roboty ręcznej, broszkę złotą, łańcuch złoty, pięć sznurków perel, broszkę dyamentową, siedm pierścionków z brylantami, kubków srebrnych sześć, widelców srebrnych 13 z różnymi cyframi, łyżek stołowych srebrnych sześć, ty łyżki i łyżeczki do kawy srebrne; wz. więc osoby, któreby miały się za poszkowane temi przedmiotami w ciągu dni 30 do Sądu tutejszego zgłosiły i własność usprawiedliwiły, po upływie bowiem tego czasu, przedmioty te wydane zostaną osobie, od której je zabrano.

Warszawa d. 22 Lutego (4 Marca) 1867 r.

Sędzia Prezydujący, Żyzniewski.

W Drukarni Rządowej przy Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego. — Za pozwoleniem Cenzury.